

**Vlaamse
Regering**

Omzendbrief
Begrotingsinstructies
Begrotingsopmaak 2024

Inhoud

1.	BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN	4
1.1	BEGROTINGS- EN CONSOLIDATIETOOL.....	4
1.2	LOONTEKORTEN APPARAAT.....	4
2.	INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN.....	5
2.1	ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN	5
	<i>ALGEMEEN</i>	5
	<i>RELANCEPROVISIE</i>	5
	<i>OEKRAÏNECRISIS</i>	5
	<i>REPowerEU</i>	6
	<i>EENMALIGE KREDIETEN 2023</i>	6
	<i>AANWENDING OVERGEDRAGEN VASTLEGGINGSKREDIETEN</i>	6
2.2	ALGEMENE PROCEDURELE AFSPRAKEN	7
	<i>PRESTATIEBEGROTING</i>	7
	<i>DECREETSBEPALINGEN MET DELEGATIE NAAR DE BEVOEGDE MINISTER</i>	7
	<i>TABBLAD "RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN"</i>	7
2.3	INDEXATIE	8
	<i>INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE</i>	9
	<i>INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN</i>	9
	<i>ENERGIEKOSTEN</i>	10
2.4	CONSOLIDATIE	11
2.5	PERSONEEL.....	15
	<i>WEDDEDRIFT - ENDOGENE GROEI</i>	15
	<i>PERSONEELSBESPARING</i>	15
	<i>REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN – LOONKOST EN "RUGZAKJES"</i>	15
	<i>BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN</i>	15
2.6	BIJDRAGE AAN HET BELGISCH ONTWERP BEGROTINGSPLAN 2024.....	16
2.7	PROVISIONELE KREDIETEN.....	17
	<i>ALGEMEEN</i>	17
	<i>LOTTO-PROVISIE</i>	17
2.8	SPECIFIEKE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN.....	17
	<i>DECREETSBEPALINGEN</i>	17
	<i>OPMAAK MINISTERIEBEGROTINGEN</i>	21
	<i>OPMAAK BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER</i>	22
	<i>OPMAAK BEGROTINGEN VLAAMSE RECHTSPERSONEN</i>	23
3.	TIMING EN PROCEDURE BO 2024.....	25

3.1	BUTEO SHAREPOINT	25
3.2	VOORBEREIDEN VOORSTELLEN	26
3.3	INDIENING VOORSTELLEN	27
3.4	WIJZIGING INGEDIENDE VOORSTELLEN	29
3.5	ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN	29
3.6	TECHNISCHE TRIAGE.....	30
3.7	TECHNISCHE BILATERALES	31
3.8	POLITIEKE BILATERALES.....	32
3.9	FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN.....	32
3.10	PROGRAMMADECREET	32
BIJLAGE 1.	INVULFORMULIEREN – FICHES & LEESWIJZERS.....	35
BIJLAGE 2.	FISCALE UITGAVEN	47

1. BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN

Gelet op de bepalingen in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2022, (hierna: VCO) omtrent de indieningstermijn van de begrotingsopmaak 2024 (hierna: BO 2024), de bijhorende algemene toelichting in het Vlaams Parlement (i.c. **21 oktober 2023**) en de noodzakelijke praktische invulling hiervan, worden voorliggende begrotingsinstructies inzake de BO 2024 aan de Vlaamse Regering meegedeeld.

1.1 BEGROTINGS- EN CONSOLIDATIETOOL

De afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting is volop bezig met de ontwikkeling van een nieuwe IT-applicatie: de Begrotings- en Consolidatietool (hierna: BCT). Deze nieuwe applicatie heeft tot doel om een groot deel van de bestaande applicaties en bestanden die gebruikt worden in het begrotingsproces te vervangen en de afzonderlijke processen met elkaar te integreren.

BCT zal niet enkel een impact hebben op de werkzaamheden van BOBFO, maar ook op verschillende andere belanghebbenden die betrokken zijn bij het begrotingsproces. Het is namelijk de bedoeling om op termijn zoveel mogelijk rechtstreeks te werken in de applicatie en niet via aparte fiches en sjablonen.

De oplevering van de nieuwe applicatie zal gefaseerd gebeuren, via verschillende versies, over meerdere kalenderjaren en begrotingsrondes heen.

Een eerste versie van BCT zal eind april 2023 live gaan. Dat zal een impact hebben op het procesverloop bij de BO 2024. In deze eerste versie zal voornamelijk BOBFO rechtstreeks werken in de applicatie. Toch zullen er ook al zaken wijzigen voor de andere betrokkenen:

- Er wordt bij de BO 2024 niet gewerkt met Word-fiches om de begrotingsvoorstellen van begrotingsartikels in te dienen, maar met Excel-fiches. Deze Excel-fiches zijn wel zeer gelijkaardig aan de gekende Word-fiches. Het indienen van de fiches verloopt nog steeds via BUTEO SharePoint. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de relevante passages onder [hoofdstuk 2.8](#) van deze instructies en de in bijlage toegevoegde [leeswijzers](#).
- De decreetsbepalingen voor het middelen- en uitgavendecreet worden rechtstreeks ingediend via BCT. Er zal dus niet meer met de gekende Word-fiches, maar met digitale fiches, worden gewerkt. Dit zal ook een impact hebben op de timing voor en verloop van het indienen van de voorstellen voor decreetsbepalingen. Wat het programmadecreet betreft wijzigt er niets. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de relevante passages onder [hoofdstuk 2.8](#) van deze instructies.
- Vanaf BO 2024 zal ook het proces opvragen basisallocaties rechtstreeks via BCT verlopen. Hierover volgt nog aparte informatie.

1.2 LOONTEKORTEN APPARAAT

In de uitvoering 2022 is opnieuw gebleken dat een aantal ministeries (departementen en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid) structurele tekorten hebben op hun loonkredieten en waarvoor via anomalie in budgetoverschrijding is gegaan.

Bij de BO 2024 wordt er gevraagd dat deze entiteiten de nodige voorstellen met compensaties indienen om deze tekorten structureel op te lossen, in de mate dat dit nog niet gebeurd is bij de BA 2023.

Het gaat daarbij specifiek om voorstellen voor het oplossen van vastgestelde tekorten, niet om voorstellen tot uitbreiding van het aantal VTE of andere personeelsplannen.

Er hoeft geen rekening te worden gehouden met tekorten die zijn ontstaan ten gevolge van het aanrekenen van overgedragen vakantiedagen.

2. INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN

2.1 ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

ALGEMEEN

Voor de raming van het constant beleid worden de uitgangshypothesen van de huidige legislatuur inzake de gehanteerde kostendrijvers en budgettaire engagementen bij ongewijzigd beleid onverminderd doorgetrokken.

Doorgevoerde **besparingen** in de begroting 2023, tenzij expliciet eenmalig, worden recurrent doorgetrokken en eventueel uitgebreid met het voorziene traject.

De eenmalige kredieten en ontvangsten die in 2023 voorzien werden, dienen bij de BO 2024 uit de basis van de kredieten gehaald te worden.

Voor wat betreft andere, eerder gemaakte afspraken of toezeggingen wordt gevraagd de nodige voorstellen voor te bereiden en in te dienen.

Voor de invulling van het in het regeerakkoord voorziene nieuwe beleid worden geen voorstellen gehonoreerd bij de technische bilaterales. Hetzelfde geldt voor het bij begrotingsconclaf BO 2022 en BO 2023 voorziene nieuwe beleid. Dat maakt deel uit van de politieke bilaterale besprekingen BO 2024. Dergelijke voorstellen kunnen wel worden gevisualiseerd in het luik "nieuw / uitbreiding beleid" van fiche U2 (zie ook infra). Er wordt gevraagd om in (de toelichting / verantwoording van) dit luik een onderscheid te maken tussen voorstellen die invulling geven aan het voornoemde, voorziene nieuwe beleid en overige voorstellen van nieuw of uitbreiding beleid.

RELANCEPROVISIE

De relanceprovisie wordt centraal voorzien bij het Departement Financiën en Begroting. De nodige middelen worden via herverdeling buiten begrotingsronde op de correcte begrotingsartikels voorzien. Er dienen bij de BO 2024 dan ook geen kredieten opgevraagd te worden uit deze provisie.

Bij de BO 2024 wordt wel de afromingsoperatie van corona- en relancemiddelen 2022, zoals opgezet bij de BA 2023, teruggedraaid. Bij de betrokken DAB's en Vlaamse rechtspersonen zijn bij BA 2023 hiervoor terugstortingen via interne stroom naar de algemene middelen ingeschreven. Deze terugstortingen, en de bijhorende interingen, vallen bij de BO 2024 weg.

OEKRAÏNECRISIS

In de begroting 2023 zijn er kredieten voorzien in het kader van de Oekraïne crisis. Er werden enerzijds budgetten voorzien op de centrale provisie noodfonds Oekraïne bij het Departement Financiën en Begroting, om nadien verder te herverdelen, en anderzijds budgetten rechtstreeks ingeschreven op de begrotingsartikels van een aantal open end regelingen.

Bij de BO 2024 zullen indien nodig de voorziene kredieten worden bijgesteld. Hiervoor wordt een voorstel voorbereid binnen de taskforce Oekraïne. Het aanvragen van de nodige kredieten verloopt dus ook bij de BO 2024 opnieuw via de taskforce Oekraïne en niet via de gewone begrotingsvoorstellen.

Bij de BA 2023 is er bovendien ook een afromingsoperatie opgezet voor de in 2022 verdeelde Oekraïnemiddelen die in het begrotingssaldo van Vlaamse entiteiten zijn terecht gekomen. Gelijkaardig aan de afroming van corona- en relancemiddelen, is ook deze afroming opgezet als een terugstorting richting de algemene middelen. Deze terugstortingen, en de bijhorende interingen, vallen bij de BO 2024 weg.

REPowerEU

Bij de BA 2023 is er een centrale provisie ingeschreven bij het Departement Financiën en Begroting in het kader van REPowerEU. Na goedkeuring van de definitieve projecten zullen in 2023 de nodige vastleggingskredieten worden herverdeeld uit deze provisie.

De vereffeningskredieten die nodig zijn in 2024 in het kader van deze projecten zullen niet centraal voorzien worden bij het Departement Financiën en Begroting, maar kunnen (na goedkeuring van de definitieve projecten) worden opgevraagd op de betrokken begrotingsartikels bij de respectievelijke beleidsdomeinen.

EENMALIGE KREDIETEN 2023

In de begroting 2023 werden verschillende eenmalige vastleggingskredieten (hierna: VAK) en vereffeningskredieten (hierna: VEK) ingeschreven. Het gaat voornamelijk om eenmalige kredieten die naar aanleiding van de politieke bilaterale begrotingsbesprekingen bij de BO 2023 werden toegevoegd.

Alle eenmalige kredieten dienen bij de BO 2024 terug uit de basis verwijderd te worden. De afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting zal voor de kredieten ingeschreven naar aanleiding van de politieke bilaterale begrotingsbesprekingen bij de BO 2023 de nodige bijstellingen vooraf invullen op de fiches van de desbetreffende begrotingsartikels. De beleidsdomeinen worden geacht voor de overige eenmalige kredieten de nodige voorstellen in te dienen.

AANWENDING OVERGEDRAGEN VASTLEGGINGSKREDIETEN

Begrotingsvoorstellen begrotingsartikelen MVG

Bij de BO 2024 is het, gezien 2023 nog lopende is, nog niet mogelijk om de definitieve overdracht van 2023 naar 2024 te bepalen. Daarom wordt er vertrokken van de laatst gekende, definitieve gegevens zijnde de overdracht van 2022 naar 2023. Die wordt door de afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting vooraf ingevuld in de fiche.

In de in te vullen fiches zal een veld "Aanwending VAK-ruiter" beschikbaar zijn. Er wordt gevraagd in dit veld de geraamde aanwending in 2024 van de VAK-overdracht in te vullen. Dat vergroot de transparantie inzake de aanwending van de overgedragen vastleggingskredieten. Deze lijn wordt toegevoegd na de berekening van de reguliere kredieten die in de administratieve uitgavenbegroting worden opgenomen. Het betreft immers vastleggingskredieten die in een vorig begrotingsjaar reeds werden gestemd door het Vlaams Parlement.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de leeswijzer bij de uitgavenfiches BO 2024, terug te vinden in elke uitgavenfiche en in bijlage bij deze instructies.

Opgelet: het VEK dat nodig is om de verplichtingen die volgen uit verbintenissen vastgelegd op overgedragen vastleggingskrediet aan te kunnen rekenen, maakt wel deel uit van het reguliere VEK en dient dan ook als dusdanig opgenomen te worden!

Om de koppeling te kunnen maken tussen enerzijds de verwachte aanwending van overgedragen vastleggingskrediet en anderzijds het vereffeningseffect dat hieruit zal volgen, wordt in de vereffeningkalender van de uitgavenfiche gevraagd om de vereffening van overgedragen kredieten af te zonderen van de vereffening van de reguliere kredieten die in de administratieve uitgavenbegroting worden opgenomen.

Sjablonen begrotingen rechtspersonen

Voor de rechtspersonen is het toegelaten om de aanwending van overgedragen vastleggingskredieten te visualiseren in de VAK-kolom aan de uitgavenzijde van hun begroting. Daarbij dienen wel volgende instructies gevolgd te worden:

Voor rechtspersonen met een **ESR-begroting** (= geen begrotingsartikelstructuur) wordt de aanwending **afgesplitst** van de vastleggingen die genomen worden op de reguliere beleidsruimte.

Voor rechtspersonen met een begroting in **artikelstructuur** is dergelijke afsplitsing op begrotingsartikelniveau niet mogelijk. Van hen wordt gevraagd de afsplitsing te maken op het niveau van de basisallocatie.

Voor zowel rechtspersonen met een ESR-begroting als rechtspersonen met een begroting in artikelstructuur wordt bovendien gevraagd om het tabblad "VAK-RUITER" aan te vullen (zie hieronder).

Om de hierboven beschreven aanwending van overgedragen vastleggingskredieten bijkomend en transparant te visualiseren voor het Vlaams Parlement, wordt aan het sjabloon van de instellingen met een VAK-overdracht van 2022 naar 2023 het tabblad "VAK-RUITER" voorzien. De bedoeling van dit tabblad is om deze overdracht en de voorziene aanwending ervan te visualiseren. Indien het een nieuwe overdracht betreft wordt er een blanco sjabloon in de bibliotheek "Algemeen" op de introductiepagina van BUTEO voorzien.

2.2 ALGEMENE PROCEDURELE AFSPRAKEN

PRESTATIEBEGROTING

Door de veralgemeende introductie van de inhoudelijke structuurelementen (hierna: ISE) is de mogelijkheid gecreëerd om op een meer eenduidige manier beleids- en prestatiedoelstellingen te koppelen aan een bepaald thema (ISE) en ook aan te geven hoeveel budgettaire middelen voor dit ISE voorzien zijn. Om de band tussen beide nog te versterken is er in de VCO gekozen om de beleids- en begrotingsinformatie te bundelen in **één geïntegreerd document: de beleids- en begrotingstoelichting (BBT)**.

Op 24 maart 2023 is er reeds een afzonderlijke instructie voor de BBT BO 2024 als mededeling aan de Vlaamse Regering gebracht. Die instructie bevat inhoudelijke en vormelijke richtlijnen voor zowel het beleidsmatige als financiële luik van de BBT. Gelet op het feit dat er vanaf de BO 2024 prestatie-informatie moet worden opgenomen in de BBT's werd er eenmalig afgeweken van de timing voor agendering van de instructies. De BBT-instructies werden geagendeerd voor de algemene instructies bij de BO 2024 om de beleidsdomeinen tijdig duidelijkheid te verschaffen over het gebruik van prestatie-informatie.

DECREETSBEPALINGEN MET DELEGATIE NAAR DE BEVOEGDE MINISTER

Wetgevingstechnisch kan het Vlaams Parlement als wetgevend orgaan in een decreet geen beslissingsbevoegdheid toekennen aan een individueel lid van de Vlaamse Regering. Alleen de Vlaamse Regering zelf kan dat. Een decreet kan dus alleen bevoegdheden toewijzen aan de Vlaamse Regering (trapsgewijze delegatie).

Er wordt dan ook gevraagd om in de decreetsbepalingen **geen** verwijzingen naar de bevoegde minister op te nemen, maar de delegatie aan de Vlaamse Regering toe te kennen. Indien nodig kan een voorstel van bijkomende delegatie via besluit worden geformuleerd door het bevoegde beleidsdomein.

TABBLAD "RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN"

De afdeling BOBFO stuurt vooraf ingevulde begrotingssjablonen uit voor de DAB's en de Vlaamse rechtspersonen met, naast de aanwending van overgedragen vastleggingskredieten (indien van toepassing, zie [supra](#)), ook het tabblad "recuperatie eigen ontvangsten" toegevoegd:

Het principe van de recuperatie van eigen kasontvangsten is gelijkaardig aan de werking van de begrotingsfondsen in de ministeriebegroting en vergt vooreerst een expliciet akkoord bij de technische bilaterale vergadering.

Concreet is er een opvolging benodigd van:

- 1) *Kasmatig*: Nog niet in verbintenissen omgezette eigen kasontvangsten per 31/12/2022 waarbij er opvolging dient te zijn van:
 - a. Verwachte kasontvangsten 2023 uit vorderingen van 2023 en eerder
 - b. Verwachte kasontvangsten 2024 uit vorderingen van 2024 en eerder;
 - c. Verwachte vastleggingen in 2023 en 2024.
- 2) *ESR-matig*: Intering of saldo-opbouw binnen de ESR-begroting van instellingen op basis van voorliggende methodiek, waarbij er opvolging dient te zijn van:
 - a. Verwachte ESR-ontvangsten 2023 en 2024;
 - b. Verwachte vereffeningen 2023 en 2024.

2.3 INDEXATIE

Bij de BO 2024 wordt er een gebruikelijke indexatie van de kredieten doogevoerd. Deze wordt bij de BA 2024 herzien op basis van geactualiseerde inflatievooruitzichten.

In de eerste fase in het begrotingsproces BO 2024 wordt een voorlopige berekening gemaakt rekening houdende met de inflatievooruitzichten van het [Federaal Planbureau](#) zoals gepubliceerd op 4 april 2023:

	BO 2024	
Verwachte evolutie gezondheidsindex	3,3%	
Overschrijding spilindex	Sep/23	Mrt/24
Aanpassing sociale uitkeringen	Okt/23	Apr/24
Aanpassing lonen	Nov/23	Mei/24
Loon buiten indexprovisie	3,3%	
Niet loon	0%*	

* Met uitzondering van de niet-loonkredieten zoals opgenomen in artikel 39 en de afwijking vermeld in artikel 40 van het programmadecreet BO 2020.

In een verdere fase van het begrotingsproces wordt deze tussentijdse indexatie geactualiseerd (zie infra).

Net als bij de BO 2023 worden er bij het opladen van de vooraf ingevulde fiches door het Departement Financiën en Begroting geen bijstellingen in het kader van indexatie opgenomen om het aantal budgetwijzigingen per begrotingsartikel te verminderen. Indexberekeningen bij het begin van een BO zijn telkens tussentijdse berekeningen die nadien nog worden herrekend wanneer de definitieve kredieten voor de BA van het voorgaande jaar gekend zijn.

De feitelijke indexbijstellingen voor de betrokken basisallocaties volgen in een latere fase van het begrotingsproces, op basis van de kredieten bij de BA 2023 en op basis van actuelere inflatievooruitzichten van het Planbureau.

Er worden uiterlijk tegen 10 mei 2023 overzichten gepubliceerd in de bibliotheek 'Algemeen' van BUTEO SharePoint van de tussentijdse berekeningen op basis van de kredieten bij de BO 2023 en de vooruitzichten van het Planbureau van 4 april 2023.

Ter verduidelijking: er wordt dus niet aan de beleidsdomeinen gevraagd om deze indexberekeningen uit de overzichten over te nemen in de begrotingsvoorstellen. Indien men echter niet akkoord kan gaan met het indexatievoorstel in die overzichten en de achterliggende berekeningswijze, dan kan een tegenvoorstel worden ingediend via de fiches in de daarvoor voorziene ruimte met betrekking tot indexbijstellingen en gedegen verantwoording in de voorziene tekstruimte.

Voor kredieten waarbij de indexering klassiek gebeurt op basis van manuele berekeningen wordt wel gevraagd hiervoor de nodige begrotingsvoorstellen op te nemen in de fiches.

De overzichten van de automatisch berekende indexen wordt uiterlijk 10 mei gepubliceerd in de bibliotheek 'Algemeen' van BUTEO SharePoint. Er wordt gevraagd deze indexen **niet** op te nemen in de fiches.

In de fiches dient in het veld 'index' enkel iets te worden opgenomen indien er niet akkoord wordt gegaan met het indexatievoorstel of indien het gaat om een indexering die elke begrotingsronde klassiek gebeurt op basis van manuele berekeningen.

Voorstellen tot aanpassing van loonpercentage of indexcode kunnen worden ingediend bij een begrotingsopmaak. De bij regeerakkoord gemaakte afspraken met betrekking tot (niet-)indexatie van de basisallocaties worden hierbij altijd in rekening genomen.

INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE

De spilindex werd laatst overschreden in november 2022. Hiervoor werden bij de BA 2023 de nodige kredieten voorzien op de betrokken begrotingsartikels (basisallocaties) die in het systeem van de spilindex vallen om het effect op jaarbasis (i.e. een 2% stijging van de loongebonden kredieten) op te vangen.

Per 4 april 2023 verwacht het Planbureau dat het volgende spilniveau (125,60) wordt bereikt in september 2023. De nodige kredieten in 2023 voor de aanpassing van de sociale uitkeringen en lonen met 2% n.a.v. die overschrijding werden bij de BA 2023 binnen de centrale indexprovisie (CBO-1CBG2AB-PR) bij het Departement Financiën en Begroting voorzien. Bij de BO 2024 zullen de kredieten voor het effect van die overschrijding op begrotingsjaar 2024 in de eerste fase van het begrotingsproces ook voorzien worden op de indexprovisie. Indien in een latere fase van de BO 2024 meer zekerheid is over het moment van overschrijding van het spilniveau, kan er alsnog worden overgegaan tot verhoging van de loongebonden kredieten op de betrokken begrotingsartikels (basisallocaties) die het systeem van de spilindex volgen om het effect op jaarbasis (2% stijging) op te vangen..

Het Planbureau verwacht in haar publicatie van 4 april 2023 daarnaast ook nog een overschrijding van de spilindex in maart 2024. Hierdoor zouden de sociale uitkeringen in april 2024 en de lonen die vallen onder de spilindex in mei 2024 met 2% aangepast worden. Voor die overschrijding worden de nodige kredieten voorzien bij het Departement Financiën en Begroting om het effect op begrotingsjaar 2024 op te vangen.

In de loop van het begrotingsproces wordt de inflatieverwachting verder opgevolgd en een bijstelling van de centrale provisionering voorzien indien benodigd.

INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN

Indexatie van de kredieten die het systeem van de spilindex niet volgen, gebeurt op basis van (de vooruitzichten van) de jaarlijkse groeivoet van de gezondheidsindex. In eerste fase wordt er bij de BO 2024 rekening gehouden met de vooruitzichten van het Planbureau van 4 april 2023 (zie supra).

Zoals supra aangegeven, zal deze voorlopige berekening niet worden opgenomen in de vooraf ingevulde fiches. Een overzicht van de berekening zal wel terug te vinden zijn in de bibliotheek 'Algemeen' van BUTEO SharePoint. De feitelijke bijstelling in het kader van de index zal later in het begrotingproces plaatsvinden, op basis van de kredieten bij de BA 2023 en op basis van actuelere inflatievooruitzichten van het Planbureau.

Voor kredieten waarbij de indexering klassiek gebeurt op basis van manuele berekeningen wordt gevraagd hiervoor de nodige begrotingsvoorstellen op te nemen in de fiches.

ENERGIEKOSTEN

Voor begrotingsartikelen waar de energiekost een zeer substantieel deel uitmaakt van de totale kost en is erkend als kostendrijver (o.a. De Lijn, De Waterweg nv, baggeractiviteiten, ILVO, Het Facilitair Bedrijf en Plantentuin Meise) wordt er, volgens de specifieke berekeningsmodellen, overgegaan tot een eventuele herziening van de voorziene kredieten.

Dergelijke herziening wordt berekend op basis van een PxQ – analyse, ofwel Prijs x Hoeveelheidsanalyse, waarbij uitgegaan wordt van een constant verbruik, ofwel constante Q.

Op basis van een update van de FOD Economie op 31 januari 2023 werden de te voorziene prijzen (excl. BTW) voor de BA 2023 vastgesteld. Op basis van een recentere update van de FOD economie, d.d. 19 april 2023, worden de voorziene richtprijzen (excl. BTW) voor de BO 2024 als volgt bijgesteld:

	BA 2023 (1)	BO 2024 (2)	Toe te passen verschil (3)
Referentiebasis	1/02/2023 (excl. BTW)	20/04/2023 (excl. BTW)	(3) = (2) - (1)
Benzine / liter (E10)	1,4975	1,5157	0,0182
Diesel / liter (B7)	1,5140	1,4744	-0,0396
Stookolie / liter (Gasolie verwarming Extra (meer dan 2000 l))	0,8298	0,7290	-0,1008

(bron: [FOD Economie, publicatie 19 april 2023](#))

Voor wat betreft elektriciteit en aardgas zal er bij de BO 2024 geen aanpassing van de kredieten doorgevoerd worden. Bij de BA 2024 kan er naar aanleiding van een analyse van de prijsevolutie (o.b.v. facturen) van 2023 versus 2022 opnieuw bekeken worden of een aanpassing van de kredieten zich opdringt.

ACTIEPLAN ENERGIE-EFFICIËNTIE

Op 15 juli 2022 besliste de Vlaamse Regering, in het kader van het Vlaamse actieplan Energie-efficiëntie, de energiebudgetten van de entiteiten van het toepassingsgebied met een verbruik van meer dan 100.000 euro jaarlijks af te romen met 3% richting de provisie actieplan EE. Onderstaande tabel geeft de nodige bijstellingen weer. De afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting zal de bijstellingen in één globale beweging doorvoeren. U hoeft hiervoor dus niets zelf te ondernemen. Voor eventuele inhoudelijke bemerkingen kan u terecht bij het VEB.

Entiteit	Begrotingsartikel	VAK	VEK
Agentschap Integratie en Inburgering	SJ0-1SFC2DY-IS	5	5
Agentschap Plantentuin Meise	EBO-1EEB2HU-IS	14	14
Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	MCO-1MIH2UA-WT	13	13
Agentschap voor Natuur en Bos	QD0-1QAE2ZZ-WT	6	6
Agentschap Wegen en Verkeer	MD0-1MHH2QA-WT	646	646
de Rand	SJ0-1SHD2FY-IS	5	5
De Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie	HBO-1HEI2MY-IS	72	72
De Vlaamse Waterweg	MB0-1MIH2TY-IS	107	107
Departement Cultuur, Jeugd en Media	HBO-1HAX2ZZ-WT	9	9
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	MB0-1MIH2UA-WT	15	15
Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek	KBO-1KFX2EY-IS	24	24

Entiteit	Begrotingsartikel	VAK	VEK
Agentschap Opgroeien	GB0-1GEF2MX-IS	20	20
Agentschap Opgroeien Regie	GB0-1GEF2UX-IS	4	4
Muntpunt	SJ0-1SGI2EW-IS	3	3
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij	QB0-1QCE2JV-IS	10	10
Sport Vlaanderen	HB0-1HFD2NY-IS	44	44
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	JB0-1JDB2CY-IS	74	74
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek	EBO-1EFB2LX-IS	79	79
Vlaamse Milieumaatschappij	QB0-1QCE2DW-IS	40	40
Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn zonder tractie	MB0-1MEH2EY-IS	115	115
		1.305	1.305
Limburgse Reconvertiemaatschappij	via saldo opbouw	7	7
		1.312	1.312

2.4 CONSOLIDATIE

ALGEMEEN

Alle rechtspersonen die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid, door onder sectorale code 13.12 te ressorteren, dienen in principe een begrotingsrapportering op te maken volgens het ESR 2010-schema. Hierop worden twee uitzonderingen toegepast:

- a) Instellingen die onder de materialiteitsdrempel vallen zoals bepaald in de VCO. Het betreft hybride of privaatrechtelijke rechtspersonen waarvan het totaalbedrag van de ontvangsten of uitgaven volgens de economische classificatie, exclusief interne verrichtingen, gelijk of lager zijn dan 7 miljoen euro. De Vlaamse rechtspersonen werden bij de BO 2023 laatst getoetst aan de bepalingen m.b.t. de materialiteitsdrempel.

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België werd uitdrukkelijk uitgezonderd van de materialiteitsdrempel en wordt dus geacht wel een begroting in te dienen wegens Orafin-technische redenen.

Een overzicht van het toepassingsgebied VCO is terug te vinden op de website fin.vlaanderen.be. Een nieuwe versie van het toepassingsgebied, gebaseerd op de lijst van publieke eenheden gepubliceerd door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) in april 2023, wordt spoedig op deze website gepubliceerd.

Bovendien wordt, o.b.v. dit geactualiseerde toepassingsgebied, uiterlijk 10 mei 2023 in de bibliotheek 'Algemeen' van BUTEO SharePoint het overzicht gepubliceerd van de instellingen waarvan verwacht wordt dat ze bij de BO 2024 een begroting indienen.

- b) Instellingen die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid

Vanaf de BO 2020 gelden de regels van de VCO, die deze instellingen enkel nog een uitvoeringsrapportering oplegt. Voor die instellingen wordt bij de BO 2024 m.a.w. geen ESR- noch MAR-begroting opgevraagd.

Op dit moment is deze regeling van toepassing op de volgende instellingen:

- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (roepnaam: de Watergroep);
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem (OPZ Rekem);

- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel (OPZ Geel);
- Ondersteunend centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB);
- EV Flanders Hydraulics.

Interne stromen naar instellingen die vrijgesteld worden van het indienen van een begroting ten gevolge van de materialiteitsdrempel zoals gedefinieerd in de VCO, dienen op een begrotingsartikel met de ESR-aggregatie "IS" te komen (indien nieuw) of te blijven staan (indien bestaand). Bij de consolidatie zullen deze stromen integraal als ESR-aanrekenbaar worden beschouwd.

Globale aanpak groepen van instellingen met eenzelfde finaliteit

Sinds 2016 wordt voor verscheidene instellingen met eenzelfde finaliteit een **globale** aanpak gehanteerd. Ook voor deze begrotingsronde dienen deze instellingen (of de begrotingscoördinator) de begrotingsvoorstellen van elke instelling afzonderlijk te integreren in één ESR-sjabloon. Het meegeleverde sjabloon zal in grote mate overeenkomen met het sjabloon voor de individuele instellingen. Het verschil is dat de verschillende instellingen samen in één tabblad zullen moeten worden weergegeven. Instellingen die tot een groep behoren met eenzelfde finaliteit, maar geen begroting moeten indienen ten gevolge van de materialiteitsdrempel, worden niet opgenomen in het sjabloon.

Onderaan het sjabloon wordt ook nog een tabel voorzien die automatisch gekoppeld is aan de gegevens die de gebruiker zelf invult. Deze tabel stelt de contouren (o.a. ESR-vorderingensaldo) samen op **individueel** (per instelling) en op **geaggregeerd** (per groep van instellingen) niveau.

Van de volgende groepen van instellingen wordt via deze instructies expliciet gevraagd om de hierboven beschreven globale aanpak te hanteren, rekening houdende met de bestaande bevoegdheidsverdelingen:

- Erkende kredietmaatschappijen (EKM's);
- LRM – groep;
- PMV – groep;
- Universiteiten en Hogescholen;
- Private uitbetalingsactoren groeipakket.

Scholengroepen

Voor de scholengroepen gaan we ervan uit dat – net zoals bij het gesubsidieerd autonoom onderwijs – de impact op het vorderingensaldo gelijk is aan de toelagen die aan die scholengroepen worden verstrekt. Van hen wordt dus geen ESR-begroting opgevraagd.

ESR 2010

Voor het ESR 2010 heeft de Algemene Gegevensdienst van de FOD BoSa de economische classificatie bijgewerkt die de belangrijkste implicaties van de overgang van het ESR95 naar het ESR2010 omvat. Deze publicatie is ook terug te vinden op het [intranet](#) van het Departement Financiën en Begroting.

In januari 2020 is de economische classificatie laatst aangevuld, met bijkomende codes in hoofdgroepen 8 en 9, met als doeleinden het "registreren van voorschotten", "aanduiden van de tegenpartij voor leningen binnen de overheid" en "prefinancieringen van uitgaven gefinancierd door Europese subsidies". Er wordt aan de entiteiten gevraagd om **maximaal** gebruik te maken van deze nieuwe codes indien ze financiële verrichtingen uitvoeren die onder de 3 voormelde categorieën vallen.

Het Departement Financiën en Begroting benadrukt een correct gebruik van codes binnen de hoofdgroepen 8 en 9, zowel van de nieuwe codes als reeds bestaande.

Een overzicht van de nieuwe codes van januari 2020 is terug te vinden in onderstaande tabel.

REGISTRATIE VAN VOORSCHOTTEN		
De voorschotten gegeven door een overheid worden geboekt in de hoofdgroep '8' in functie van de tegenpartij onder de codes:		
	81.80	Voorschotten aan bedrijven en financiële instellingen
	82.10	Voorschotten aan vzw's ten behoeve van de gezinnen
	83.10	Voorschotten aan gezinnen
	84.30	Voorschotten aan het buitenland
85.7		<i>Voorschotten binnen de overheidssector</i>
	85.71	Binnen de institutionele groep
	85.72	Sociale zekerheid
	85.73	Lokale overheden
	85.74	Gesubsidieerd autonoom onderwijs
	85.75	Andere institutionele groepen
Indien de begunstigde van het voorschot een overheid is, boekt zij het voorschot onder de code 99.00:		
	99.00	Opbrengst van voorschotten
Indien een overheid een voorschot terugbetaalt, zal zij de code 94.00 gebruiken:		
	94.00	Terugbetaling van voorschotten
De terugbetalingen van voorschotten zullen door de overheid die ze ontvangt worden geboekt in de hoofdgroep '8' in functie van de tegenpartij onder de codes:		
	86.80	Terugbetaling van voorschotten door bedrijven en financiële instellingen
	87.30	Terugbetaling van voorschotten door vzw's ten behoeve van de gezinnen
	87.40	Terugbetaling van voorschotten door de gezinnen
	88.30	Terugbetaling van voorschotten door het buitenland
89.7		<i>Voorschotten binnen de overheidssector</i>
	89.71	Binnen de institutionele groep
	89.72	Sociale zekerheid
	89.73	Lokale overheden
	89.74	Gesubsidieerd autonoom onderwijs
	89.75	Andere institutionele groepen
AANDUIDING VAN DE TEGENPARTIJEN VOOR DE LENINGEN BINNEN DE OVERHEID		
91.3		<i>Aflossingen van de schuld binnen de overheidssector</i>
	91.30	Niet verdeeld
	91.31	Binnen de institutionele groep
	91.32	Aan de sociale zekerheid
	91.33	Aan de lokale overheden
	91.34	Aan het gesubsidieerd autonoom onderwijs
	91.35	Aan andere institutionele groepen
96.3		<i>Opbrengst van leningen binnen de overheidssector</i>
	96.30	Niet verdeeld
	96.31	Binnen de institutionele groep
	96.32	Van de sociale zekerheid
	96.33	Van de lokale overheden
	96.34	Van het gesubsidieerd autonoom onderwijs
	96.35	Van andere institutionele groepen
PREFINANCIERINGEN VAN UITGAVEN GEFINANCIERD DOOR EUROPESE SUBSIDIES		
	91.40	Terugbetaling van prefinancieringen van de EU
	96.40	Prefinancieringen door de EU van door Europese subsidies gefinancierde uitgaven

INTERRELATIES

Tot en met de begroting 2023 werd er in de algemene middelen- en uitgavenbegroting en de begrotingen van DAB's en Vlaamse Rechtspersonen gevraagd in de tekstomschrijving van interne stromen (IS of OI) duidelijk aan te geven met welke DAB/Vlaamse rechtspersoon er zich een onderlinge relatie voordoet.

Met de ingang van BCT wordt dit principe losgelaten. Vanaf de BO 2024 zullen de interrelaties gedefinieerd worden op basisallocatie-niveau. Het is echter niet nodig bestaande IS- of OI-artikels aan te passen.

De afdeling BOBFO heeft reeds het nodige gedaan om in BCT maximaal de tegenpartij te definiëren voor de basisallocaties onder de bestaande IS- en OI-artikels van de algemene middelen- en uitgavenbegroting en de begrotingen van DAB's. Er wordt gevraagd dit nauwkeurig na te kijken tijdens het proces opvragen basisallocaties en waar nodig aan te vullen.

Bovenstaande betekent niet dat bij de BO 2024 grote aanpassingen nodig zijn aan de bestaande begrotingsstructuur. Het is niet nodig bestaande IS- of OI-artikels aan te passen indien daar geen noodzaak toe is. Bovendien blijft het mogelijk om per interne stroom met een afzonderlijk begrotingsartikel te werken.

Het identificeren van interrelaties op basisallocatie-niveau betekent ook dat een interrelatie tussen entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid kan worden gedefinieerd voor OP-, OL-, PA- en LE-artikels. Bij de BO 2024 zal BOBFO extra aandacht besteden aan het in kaart brengen van dergelijke interne stromen onder bestaande begrotingsartikels van de algemene middelen- en uitgavenbegroting en DAB's en het identificeren van de correcte tegenpartij. Voor zover reeds bekend werden voor de onderliggende basisallocaties van bestaande artikels de tegenpartijen binnen de Vlaamse Overheid reeds gedefinieerd. Er wordt gevraagd die nauwkeurig na te kijken tijdens het proces opvragen basisallocaties en waar nodig aan te vullen.

Wanneer er zich bij de BO 2024 onder een bestaand WT-artikel basisallocaties bevinden die te categoriseren zijn als Interne Stroom (IS), dienen die basisallocaties met bijhorend krediet overgezet te worden naar een begrotingsartikel met de ESR-aggregatie IS (exclusief Universiteiten en Hogescholen voor wie een limitatieve lijst werd afgesproken).

Teneinde de onderlinge stromen bij de begrotingen van de Vlaamse Rechtspersonen vlot in kaart te kunnen brengen wordt gevraagd om:

- Indien er achter een uitgavenartikel een toelage aan een andere entiteit én een eigen uitgave schuil gaat, hoort het deel dat als toelage naar een andere entiteit gaat, afgesplitst te worden. Dit hoort onder een toelageartikel, met een desbetreffende ESR-code, opgenomen te worden in de begroting. Deze vraag tot uitsplitsing geldt evenzeer voor ontvangstenartikelen waar nu een te ontvangen toelage én een eigen ontvangst schuilgaat;
- Bij de ESR-codes 41.xx / 61.xx / 85.1x / 85.61 / 85.71 / 91.31 de ontvangende entiteit (ontvangstenartikel) te vermelden alsook bij de ESR-codes 46.xx / 66.xx / 89.1x / 89.61 / 89.71 / 96.31 de verstreckende entiteit (uitgavenartikel) te vermelden in de omschrijving van de basisallocatie. Bij begrotingen met artikelstructuur is het nog steeds toegelaten om de omschrijving van de tegenpartij op te nemen via het begrotingsartikel voor de ESR-codes 41.xx – 46.xx / 61.xx – 66.xx.
- De ontvangsten en uitgaven op ESR-codes 93.00 / 94.00 / 98.00 / 99.00 uit te splitsen op verschillende basisallocaties voor stromen met entiteiten behorende tot de Vlaamse deelstaatoverheid en stromen met andere tegenpartijen (niet behorende tot de Vlaamse deelstaatoverheid). De ontvangsten van en uitgaven naar entiteiten behorende tot de Vlaamse deelstaatoverheid dienen per entiteit te worden afgezonderd op een aparte basisallocatie, met in de omschrijving een verwijzing naar de verstreckende of ontvangende entiteit.

!! In het geval van een interrelatie dient de ontvanger de aanrekeningsregels te volgen van de toekenner.

2.5 PERSONEEL

WEDDEDRIFT - ENDOGENE GROEI

De berekeningen om de toenemende kosten van de stijging in anciënniteit meer evenwichtig over de departementen en agentschappen te verdelen, worden voor het begrotingsjaar 2024 bij de BA 2024 beschikbaar gesteld door het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) en verrekend. Hiervoor worden bijgevolg geen afzonderlijke voorstellen verwacht.

PERSONEELSBESPARING

In het Vlaams Regeerakkoord 2019–2024 formuleerde de Vlaamse Regering een nieuwe besparingsdoelstelling op personeel, zowel qua personeelsaantal als qua personeelsbudget. Bij de BO 2024 wordt van de entiteiten van de diensten Vlaamse overheid een volgende besparingsinspanning van in totaal 15,964 miljoen euro verwacht. Het te besparen personeelsbudget werd bij aanvang van de regeerperiode voor elk van de komende 5 jaar per entiteit vastgelegd in functie van de ingeschatte uitstroom door pensionering en nog enkele andere criteria, zoals onder meer het percentage managementondersteunende functies, het al dan niet vrijgesteld zijn van de personeelsbesparing in de vorige legislatuur en de overdracht van personeel naar aanleiding van de zesde staats hervorming.

Naar analogie met de vorige besparingsronde voorziet AgO ook in deze regeerperiode in een halfjaarlijkse monitoring m.b.t. de personeelsbesparing. Mits politiek akkoord worden verschuivingen in het te besparen personeelsbudget van entiteiten ten gevolge van reorganisaties, fusies en personeelsbewegingen aangeleverd door het Agentschap Overheidspersoneel in een overzichtstabel. Deze wijzigingen zullen in één globale beweging over alle entiteiten doorgevoerd worden na de technische bilaterale besprekingen.

REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN – LOONKOST EN “RUGZAKJES”

Voor het bepalen van de loonkost voor de aanwerving van bijkomende personeelsleden bij de Vlaamse overheid kan verwezen worden naar de [tabel](#) zoals ter beschikking gesteld door het Agentschap Overheidspersoneel.

Voor het bepalen van de bijkomende werkingskosten, de zogenaamde ‘rugzakjes’ bij de aanwerving van bijkomende personeelsleden kan worden uitgegaan van volgende benodigde bijkomende kredieten:

- Werkingskosten 2.500 euro
- werkingskosten – ICT 2.725 euro
- investeringen (eenmalig) 2.500 euro
- investeringen – ICT (eenmalig) 1.000 euro

BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN

De agentschappen met rechtspersoonlijkheid (ARP's) zijn verplicht een bijdrage te betalen aan de pool der parastatalen voor hun statutaire personeelsleden. Deze pool, die beheerd wordt door de Federale Pensioendienst, staat namelijk in voor de uitbetaling van hun rustpensioenen. De ARP's krijgen daarvoor de nodige kredieten vanuit de algemene middelen toegewezen.

Bij overdracht van een statutair personeelslid van een ARP naar een ministerie dient de bijdrage aan de pool der parastatalen toe te komen aan de algemene middelen. Bij de technische bilaterale vergadering zullen de budgettaire noden voor het pensioenartikel van het Agentschap Overheidspersoneel, mits gedegen verantwoording, worden bijgesteld vanuit de algemene middelen.

Geraamde verhoging bijdragepercentage van 51% naar 52%

Het percentage van de bijdrage van de instellingen die aangesloten zijn bij de pool der parastatalen is nog niet definitief vastgesteld voor 2024. Volgens de huidige raming zou deze toenemen van 51% naar 52%. Bij de BO 2024 zal hier binnen F&B een provisie voor worden voorzien. Deze zal bij de BA 2024 mits bevestiging van de toename in één globale beweging herverdeeld worden op basis van de salariskostgegevens van de betrokken entiteiten beschikbaar bij het Agentschap Overheidspersoneel. Hiertoe worden dus geen individuele voorstellen ingewacht.

2.6 BIJDRAGE AAN HET BELGISCH ONTWERP BEGROTINGSPLAN 2024

Met de aanneming van het Six Pack en Two Pack en de ondertekening van het Verdrag inzake Stabiliteit, Coördinatie en Bestuur in de Economische en Monetaire Unie werd de Europese regelgeving m.b.t. het begrotingstoezicht en het toezicht op de macro-economische toestand van de lidstaten van de EU in de afgelopen jaren in belangrijke mate verstrengd.

Ingevolge de bovenstaande regelgeving dient België onder meer jaarlijks op **15 oktober** een **intern gecoördineerd ontwerpbegrotingsplan voor het komende jaar bij de Europese Commissie in te dienen**. Naast een hele resem budgettaire informatie dient de gezamenlijke overheid eveneens aan te geven hoe de **discretionaire maatregelen en hervormingen** vervat in het ontwerpbegrotingsplan **gevolg geven aan de geldende landenspecifieke aanbevelingen**.

De in te vullen tabel ziet er als volgt uit:

Tabel 6 Landenspecifieke aanbevelingen (LSA)

LSA-nummer	Lijst van maatregelen	Beschrijving van direct belang

De aan te leveren gegevens zijn onder voorbehoud van wijziging van de richtsnoeren van de FOD BOSA ingevolge eventuele wijzigingen m.b.t. de algemene ontsnappingsclausule.

Voorstel van aanpak

- Volgend op de Septemberverklaring maakt de afdeling BOBFO een oplistijng van de genomen discretionaire maatregelen van een zekere omvang over aan de leden van de ambtelijke werkgroep betreffende het Europees Semester, met de begrotingscoördinatoren van de beleidsdomeinen en de kabinetten in kopie, zodat er een afstemming kan gebeuren tussen de budgettaire en inhoudelijk informatie.
- De afdeling BOBFO mikt op een finalisering van de bijdrage van Vlaanderen aan het Belgisch ontwerpbegrotingsplan tegen vrijdag 29 september 2023, teneinde deze bijdrage uiterlijk op 2 oktober 2023 aan het Vlaams Parlement te kunnen bezorgen, conform artikel 10§1 van de VCO. Conform artikel 83/1 van het reglement van het VP zal de commissie bevoegd voor Financiën en Begroting hier uiterlijk op 7 oktober 2023 een bespreking aan wijden. Teneinde de afdeling BOBFO in staat te stellen de door de beleidsdomeinen aangeleverde gegevens in het Vlaams ontwerpbegrotingsplan te integreren, dienen de intern afgestemde ingevulde tabellen **tegen ten laatste donderdag 28 september 2023** aan de dienst begrotingszaken (begrotingszaken@vlaanderen.be) overgemaakt te worden, met telkens fb-eurocoordinator@vlaanderen.be, joeri.deblauwer@vlaanderen.be en christel.leys@vlaanderen.be in kopie.

Nuttige links

- [Europese regelgeving inzake begrotingstoezicht](#)

- [Richtsnoeren inzake de vorm en inhoud van ontwerpbegrotingsplannen](#)
- [Landenspecifieke aanbevelingen](#) ¹
- [Mededeling Commissierichtsnoeren begrotingsbeleid 2024](#)

2.7 PROVISIONELE KREDIETEN

ALGEMEEN

In het kader van een geconsolideerde berekening van de economische hergroepering is het aangewezen de onverdeelde provisies (ESR-aggregatieniveau PR) maximaal te vermijden.

Indien er wordt overgegaan tot het inschrijven van een provisioneel krediet, dient de libellé van het begrotingsartikel duidelijk de doelstellingen waarvoor het ingeschreven krediet mag worden gebruikt, te beschrijven. Artikel 21, 2de lid van de VCO bepaalt immers dat VAK-herverdelingen vanuit provisies enkel kunnen worden aangewend voor de doelstellingen die worden vermeld in de libellé van het provisioneel krediet en duidelijk worden omschreven in de beleids- en begrotingstoelichting. Het staat op zich dat alle provisionele kredieten uitvoerig moeten worden toegelicht.

LOTTO-PROVISIE

Naar aanleiding van de initiële begroting 2024 zal 100% van het zogenaamde “vaste luik” van de lotto-provisie worden behouden op de respectievelijke begrotingsartikelen. Voorlopig is het nog niet bekend of er voor BO 2024 een variabel luik zal worden voorzien. In voorkomend geval zal het variabel luik, in afwachting van een beslissing van de Vlaamse Regering, ingeschreven worden op de lotto-provisie.

2.8 SPECIFIEKE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

DECREETSBEPALINGEN

De decreetsbepalingen voor het middelen- en uitgavendecreet worden vanaf de begrotingsopmaak 2024 rechtstreeks ingediend via de applicatie BCT. Er zal in BCT niet meer met de gekende Word-fiches worden gewerkt. Er worden via BCT digitale fiches voorzien van de finale decreetsbepalingen van de BO 2023. Hierin kunnen de voorstellen voor de BO 2024 worden verwerkt. Die digitale fiches zijn dus **niet inclusief** eventueel aangebrachte wijzigingen bij of volledig nieuwe decreetsbepalingen van de BA 2023. Er wordt m.a.w. bijzondere aandacht gevraagd voor decreetsbepalingen die zijn gewijzigd of toegevoegd bij de BA 2023 en ook bij de BO 2024 van toepassing zijn.

Voor de praktische werkwijze om voorstellen voor decreetsbepalingen in te dienen wordt er verwezen naar de infosessie en demo van de applicatie op 21 en 28 augustus en de helpfunctionaliteit in de BCT applicatie.

De timing voor het indienen van de decreetsbepalingen wijzigt ook eenmalig, omdat er voor de zomer nog een transitie van de BCT-infrastructuur wordt opgezet. De timing wordt hieronder weergegeven:

Infosessie (incl. demo) 1	Maandag 21 augustus
Openstellen decreetsbepalingen voor beleidsdomeinen via BCT	Uiterlijk woensdag 23 augustus
Infosessie (incl. demo) 2	Maandag 28 augustus
Deadline voor beleidsdomeinen om de voorstellen in te dienen.	Woensdag 13 september
Septemberverklaring	Maandag 25 september
Deadline voor dienst Begrotingszaken interne controle en afstemming met beleidsdomeinen	Woensdag 27 september
Afstemming voorstellen tussen dienst Begrotingszaken en kabinet FB	Maandag 2 oktober

¹ Opgelet: in mei 2023 worden de landenspecifieke aanbevelingen voor 2023 gepubliceerd.

IKW uitgavendecreet 1 (indicatief)	Donderdag 5 oktober
IKW uitgavendecreet 2 (indicatief)	Woensdag 11 oktober
Definitieve goedkeuring ontwerp van middelen- en uitgavendecreet	Vrijdag 20 oktober

Deze timing impliceert dat een subset **van relevante decreetsbepalingen** (overdrachten, herverdelingen over programma, automatische subsidies en eventuele nieuwe diverse andere bepalingen) **met belangrijke wijzigingen of nieuwigheden** zoveel als mogelijk bij de initiële voorstellen tegen woensdag 31 mei worden toegevoegd, zodat er reeds een validatie kan plaatsvinden tijdens de technische bilaterale. Voor **overdrachten** wordt gevraagd om wel alle voorstellen in te dienen tegen 31 mei (dus zowel voor nieuwe overdrachtsbepalingen als overdrachten die hernomen worden).

Bij het opladen van de fiches door de afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting op 10 mei 2023 zal er daarom een beperkte set van Word-fiches met decreetsbepalingen worden opgeladen op BUTEO SharePoint.

Er wordt met aandrang gevraagd om tegen woensdag 31 mei vier BUTEO enkel fiches in te dienen met belangrijke wijzigingen of nieuwigheden. **Het is absoluut niet noodzakelijk alle ter beschikking gestelde fiches in te vullen en in te dienen.**

Het kan ook zijn dat er voorstellen moeten worden ingediend die niet behoren tot deze set van vooraf opgeladen fiches. Hiervoor zullen lege fiches te vinden zijn in de bibliotheek "Algemeen" van BUTEO SharePoint.

Het indienen van een voorstel betekent niet dat de decreetsbepaling automatisch zal worden ingevuld in de BCT-applicatie. Het invullen van de BCT applicatie gebeurt conform bovenstaande timing door het bevoegde beleidsdomein.

Algemeen wordt er zoals gewoonlijk opgeroepen om het aantal uitzonderingen op de algemene regels via decreetsbepalingen tot een minimum te beperken. De inschrijving van een decreetsbepaling in het verleden vormt geen basis voor verdere inschrijving.

Alle decreetsbepalingen (nieuwe én bestaande) die toelating geven om vastleggingskredieten over te dragen naar een volgend begrotingsjaar zullen opnieuw in kaart worden gebracht. Een degelijke verantwoording is m.a.w. vereist. Dat geldt ook voor de overdrachten bij de Vlaamse rechtspersonen.

Zoals eerder vermeld wordt gevraagd geen delegatiebepalingen aan de bevoegde minister in te schrijven.

De verantwoording die in 2023 werd opgenomen bij een decreetsbepaling wordt in tegenstelling tot voorgaande jaren vooraf ingevuld in de digitale fiches in BCT. Deze verantwoording moet worden aangepast voor de decreetsbepalingen die wijzigen t.o.v. de BO 2023. Er wordt nog steeds gevraagd om aandacht te schenken aan de kwaliteit van de verantwoording bij decreetsbepalingen.

De opgegeven verantwoording zal **integraal** overgenomen worden in de verantwoording bij het uitgaven- en middelendecreet dat overgemaakt wordt aan het Vlaams parlement. Gelieve hiermee rekening te houden bij het schrijven van de verantwoording.

Sinds begrotingsjaar 2023 is de mantel van het middelen- en uitgavendecreet niet meer thematisch geclusterd (leningen, voorschotten, subsidies,...), maar op basis van de beleidsdomeinen (Financiën en Begroting, Economie Wetenschap en Innovatie,...). De decreten starten eerst met een algemeen hoofdstuk waarin decreetsbepalingen worden opgenomen die voor alle beleidsdomeinen relevant zijn. Vervolgens komen de beleidsdomeinspecifieke decreetsbepalingen aan bod die per beleidsdomein thematisch worden opgenomen.

Deze nieuwe indeling heeft tevens tot gevolg dat decreetsbepalingen voor herverdelingen worden opgenomen bij het vertrekkende beleidsdomein. Wanneer vanuit alle beleidsdomeinen naar een unieke

ontvanger kan worden herverdeeld, wordt de decreetbepaling uitzonderlijk bij het ontvangende beleidsdomein opgenomen.

Subsidies

De toekenning van subsidies kan enkel gebeuren op basis van een decreet. Subsidies die geen inhoudelijke decretale basis hebben, moeten worden opgenomen in de decreetsbepalingen van het uitgavendecreet. Er wordt gevraagd bij het opstellen van de decreetsbepalingen de nodige aandacht te besteden aan de omschrijving van de subsidies. Die omschrijving dient overeen te stemmen met de omschrijving van een basisallocatie ressorterend onder het begrotingsartikel waarbij de rechtsgrond wordt ingeschreven.

Als de subsidies al een inhoudelijk decretale basis hebben, mag er geen rechtsgrond meer worden gecreëerd in het uitgavendecreet. Aan de beleidsdomeinen wordt dan ook (bij herhaling) gevraagd om ook bij deze begrotingsronde de oplijsting van de subsidies met een rechtsgrond in het uitgavendecreet BO 2023 grondig te overlopen. De subsidies waar al een andere decretale basis aanwezig is, horen geschrapt te worden uit het uitgavendecreet.

Sinds de BO 2021 kan het artikel voor de subsidies met een rechtsgrond in het uitgavendecreet drie delen bevatten:

1. Subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
2. Toelagen die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
3. Subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet en met gekend bedrag en begunstigde.

Subsidies waarvan de begunstigde en het bedrag bekend zijn, mogen op basis van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (hierna: BVCO) bij ministerieel besluit worden toegekend als ze opgenomen worden in de uitgavenbegroting en **ze geen andere rechtsgrond hebben en geen toelage uitmaken**. Waar tot bij de BA 2020 het bedrag van 250.000 euro bepalend was voor opname in het uitgavendecreet voor subsidies met gekend bedrag en begunstigde wordt die grens voortaan niet meer vermeld in deze decreetsbepaling. Dit betekent dat alle nominatieve subsidies, ongeacht hun bedrag, in een aparte paragraaf moeten worden opgenomen, zodat tegelijk ook een rechtsgrond voor al deze subsidies wordt gecreëerd. Herhaling van de subsidies met gekend bedrag en begunstigde in een andere paragraaf wordt hierdoor overbodig. Bij voorstellen voor subsidies die in meerdere paragrafen voorkomen moet uit de verantwoording duidelijk blijken dat de subsidies waarvan het bedrag en begunstigde gekend zijn, niet vervat zitten onder een andere paragraaf dan de paragraaf voor de nominatieve subsidies. Indien dit niet het geval is, kunnen de nominatieve subsidies geschrapt worden. Gelieve hier extra aandacht aan te besteden bij het indienen van de voorstellen.

Voor subsidies met gekend bedrag en begunstigde wordt steeds een maximumbedrag opgenomen. Er is bij overschrijding van het maximumbedrag geen rechtsgrond voor het bedrag van de overschrijding.

Bij de BO 2024 kunnen bijkomende decretale rechtsgronden worden voorzien en kunnen de maximumbedragen zoals opgenomen in het uitgavendecreet BO 2023 worden aangepast. **Het is echter de verantwoordelijkheid van de inhoudelijk bevoegde minister om een passende decretale basis te voorzien vooraleer te subsidiëren.**

In de voornoemde decreetsbepaling betreffende subsidies wordt in een aparte paragraaf voorzien in bepalingen inzake toelagen en dotaties die enkel een rechtsgrond hebben in het uitgavendecreet.

In bovenvermelde bepaling kan, zoals hierboven vermeld, geen delegatie aan de minister worden gegeven. De delegatie is geregeld in het BVCO.

Automatische subsidies

De algemene aanrekeningsregels in de VCO (artikel 34 e.v.) stellen dat een verbintenis, zodra aan de vermelde voorwaarden is voldaan, wordt vastgelegd voor het totale bedrag van de verplichtingen die eruit voortvloeien, ongeacht de uitvoeringstermijn.

Op die algemene regels wordt een uitzondering voorzien voor de automatische subsidies. Art. 34, §1, 3de lid van de VCO stelt immers dat bepaalde subsidies die meerjarig zijn en waarbij de ontvanger jaarlijks automatisch de subsidie volgens bepaalde objectieve parameters (zonder verdere subjectieve beoordeling) ontvangt, jaarlijks kunnen worden vastgelegd. Die jaarlijkse vastlegging is evenwel enkel mogelijk als dat wordt toegelaten in het uitgavendecreet.

Wanneer is een subsidie een automatische subsidie? Deze voorwaarden zijn cumulatief te vervullen.

1. Het toekennen van de subsidie en de procedure daarvoor moet gebaseerd zijn op een specifiek inhoudelijk decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit). Subsidies die louter gebaseerd zijn op het uitgavendecreet kunnen dus nooit automatische subsidies zijn.
2. Het decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit) legt de modaliteiten inzake de toekenning van de subsidie (bedrag, categorieën begunstigden, voorwaarden, ...) vast. Het voldoen aan deze modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken. Er is dan ook geen enkele appreciatie-bevoegdheid vanwege de subsidieverstrekker inzake het al dan niet toekennen ervan.
3. Er is ten aanzien van de begunstigde een engagement vanwege de subsidieverstrekker om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen. Dit meerjarig engagement staat los van de concrete vereffeningskalender.
4. De eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Als op basis van deze parameters de subsidie toegekend wordt, volgt er nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden. M.a.w. eens toegekend, blijft de begunstigde de subsidie ontvangen zolang hij aan de objectieve parameters voldoet.

In de memorie van toelichting bij VCO zijn onderstaande voorbeelden opgenomen:

- *Alle vormen van de vanaf 1/1/2019 van toepassing zijnde gezinstoelagen: bij het eerste kind moet een aanvraag gedaan worden, daarna verloopt de toekenning jaarlijks automatisch o.b.v. parameters. De jaarlijks toegekende kredieten zijn voor de begunstigde geen reden om de toelagen niet te ontvangen.*
- *Subsidie voor kinderopvang: eenmalige beoordeling van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidie (o.a. erkenning) en vervolgens ontvangt men 10 jaar subsidie o.b.v. parameters. Dit is een limitatief krediet.*
- *Vlaamse ondersteuningspremie: eenmalige beoordeling of een werkgever een werknemer met een arbeidshandicap tewerkstelt en aan de nodige voorwaarden voldoet. In de 19 daaropvolgende kwartalen verkrijgt men automatisch de subsidie.*
- *Transitiepremie werkzoekenden naar ondernemerschap: een maandelijkse transitiepremie voor ondernemers kan worden toegekend aan een werkzoekende die zich in het Vlaamse Gewest vestigt als zelfstandige in hoofdberoep nadat hij een prestarterstraject met succes heeft beëindigd. Nadien wordt dit een automatische verkrijging gedurende 24 maanden.*
- *Loonmodel: de school dient een erkenning te krijgen dat ze een bepaald type onderwijs aanbiedt. Daarna worden de subsidies toegekend o.b.v. aantal leerlingen en lestijden.*
- *Premie voor basiseducatie: bijkomend budget op het loonmodel o.b.v. bepaalde parameters. De verduidelijking van de aanrekening op het VAK houdt geen verband met het al dan niet limitatief karakter van de subsidies.*

Aangezien automatische subsidies een uitzondering zijn op de algemene aanrekeningsregels dienen ze strikt benaderd te worden. Er wordt aan de beleidsdomeinen gevraagd de lijst met automatische subsidies tegen het licht van bovenstaande voorwaarden te houden en aan te passen waar nodig. De hierboven opgesomde voorwaarden zijn tevens een goede leidraad om de verantwoording bij de voorstellen van automatische

subsidies op te stellen. Aan de hand van deze verantwoording zullen de controle-actoren de voorstellen beoordelen.

Decreetsbepalingen PPS'en en alternatieve financiering

De verantwoording bij decretale machtigingen en/of beschikbaarheidsvergoedingen voor PPS-projecten en Alternatieve Financierings-schema's dient zeker volgende elementen te bevatten:

1. Over welk(e) project(en) het gaat.
2. Duurtijd/looptijd van het (de) project(en).
3. Bedrag + indexniveau.
4. Vanuit welk begrotingsartikel/begroting de beschikbaarheidsvergoedingen vastgelegd en betaald zullen worden.
5. Ter info: Indien het een project betreft dat vorig begrotingsjaar gepland stond maar niet werd gegund, dient dit als dusdanig toegelicht te worden in de verantwoording bij de opnieuw op te nemen decreetsbepaling.
6. Ter info 2: Indien in het verleden nog geen decreetsbepaling opgenomen was: te regulariseren via nieuw uitgavendecreet bij de BO 2024 met uiteraard bijhorende bovenstaande informatie.

OPMAAK MINISTERIEBEGROTINGEN

De afdeling BOBFO zal fiches per begrotingsartikel ter beschikking stellen.

In het kader van de eerste fase van de ingebruikname van BCT zal er bij de BO 2024 voor het indienen van begrotingsvoorstellen van de ministeriebegrotingen gebruik worden gemaakt van Excel-fiches in plaats van de gekende Word-fiches die tot en met BO 2023 werden gebruikt. Er zijn twee verschillende Excel-fiches, één voor de ontvangstenartikels en één voor de uitgavenartikels.

In het eerste tabblad van deze fiches is telkens een uitgebreide leeswijzer opgenomen. Deze leeswijzer geeft duidelijk aan hoe de fiches moet worden ingevuld. Voor de rest zijn deze Excel-fiches redelijk gelijkaardig aan de tot en met BO 2023 gebruikte Word-fiches.

Nadat de ingevulde fiches de workflow in BUTEO SharePoint hebben doorlopen en definitief zijn, zullen ze rechtstreeks in BCT worden opgeladen. **Er wordt dan ook met aandrang gevraagd om de leeswijzers die in het eerste tabblad van deze fiches te vinden zijn grondig te lezen en de fiches correct in te vullen.**

De leeswijzers bij beide fiches zijn ook te vinden in bijlage 1 van deze begrotingsinstructies. Aangezien er in de leeswijzers een veelvoud aan informatie beschikbaar is over het invullen van de fiches, wordt die informatie niet meer opgenomen in deze begrotingsinstructies.

In de mate dat er zich een nieuw begrotingsartikel opdringt, kan gebruik gemaakt worden van de blanco fiche in de bibliotheek "Algemeen" op de introductiepagina van BUTEO. Het is belangrijk dat de fiches voor deze nieuwe begrotingsartikels worden toegevoegd in een map met de correcte begrotingsleutel als naam in de mappenstructuur van BUTEO.

Voor de begrotingsartikelen waarvan men aanneemt dat deze niet langer noodzakelijk zijn, wordt verwacht dat dat meegedeeld wordt op de desbetreffende fiche, bijvoorbeeld in één van de verantwoordingsvelden.

De fiches worden gepubliceerd op SharePoint op uiterlijk woensdag 10 mei 2023. Hierin zullen de kredieten BA 2023 ingevuld zijn zoals gekend op dinsdag 2 mei 2023.

Het zal in de Excel-fiches niet mogelijk zijn zelf de kredieten BA 2023 aan te passen indien er nog iets wijzigt na 2 mei 2023 (bv. in het kader van amendementen). In BCT zal de kredietbasis wel verhogen. Het volstaat dus in één van de verantwoordingsvelden te duiden dat de kredieten BA 2023 nog zijn gewijzigd.

MIDDELENBEGROTING

In de **verantwoording** wordt gevraagd om de voorstellen te onderbouwen met volgende elementen:

- Bij decreet vastgestelde of wettelijke bepalingen die aan de basis liggen van de raming met verwijzing naar de aard van de reglementaire tekst en de bekrachtigingsdatum;
- Realisatie 2021 (wordt door BOBFO aangeleverd);
- Recentelijk genomen beslissingen van de Vlaamse Regering op het vlak van tarieven, aanslagvoeten, heffingsgrondslagen en vrijstellingen;
- Parameters (incl. indexatie) en wijze van berekening gebruikt bij de vaststelling van de raming.

Worden o.a. **NIET** onder de notie “constant beleid” gerekend:

- Tariefwijzigingen;
- Het niet behalen van expliciet afgesproken ontvangstendoelstellingen.

Voor wat betreft de verwerking van de fiscale uitgaven wordt verwezen naar bijlage 2. Er wordt extra aandacht gevraagd voor het oplijsten van alle fiscale uitgaven en een correcte raming mee te geven van deze fiscale uitgaven.

UITGAVENBEGROTING

Het uitgangspunt van de technische bilaterales is de notie “constant beleid”.

Worden o.a. **NIET** onder de notie “constant beleid” gerekend:

- Beleidsmaatregelen waarbij de vraag naar overheidsoptreden het huidige overheidsaanbod overstijgt;
- Opvoeren van het uitvoeringspercentage van decreten;
- Budgettaire gevolgen Europese verordeningen/Aanpassing Europese cofinanciering;
- De wijziging van het dekkingspercentage van uitgaven met eigen ontvangsten;
- Niet – of op vastleggingskredieten – gecompenseerde budgettaire meervraag voor personeelskredieten (LO) ten gevolge van een personeelsuitbreiding die niet expliciet door de Vlaamse Regering werd toegestaan;
- Het ter compensatie aanbieden van niet meer benodigde kredieten voor eenmalige initiatieven, waarbij deze beschikbare kredieten uit de algemene middelen zijn toegekend;
- Andere kleinere extern gegenereerde kosten;
- Het niet bereiken van begrotingsdoelstellingen en/of niet naleven van afspraken m.b.t. tot de opbouw van begrotingssaldi.

OPMAAK BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER

MIDDELEN EN UITGAVEN

Ter ondersteuning van de bespreking van de raming van de ontvangsten- en uitgavenartikelen binnen de begroting van een DAB wordt voorzien in dezelfde middelen- en uitgavenfiches als voor de ministeriebegrotingen.

Voor de raming van de artikelen binnen de begroting van een DAB verwijzen we dus naar de regeling zoals van toepassing voor de [ministeries](#).

Let op: deze fiches zijn verplicht voor VIF en MINA.

SPECIFIEK REGIME RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN

Voor de DAB's en rechtspersonen met VAK-opvolging wordt een uitsplitsing verwacht van enerzijds de eigen ontvangsten en anderzijds de aanwending ervan. Het schema dat hiervoor werd opgesteld wordt geïntegreerd in de Excel-begroting van de DAB.

VERANTWOORDING

Voor de tekstuele verantwoording bij de begroting van de DAB wordt een aparte word-fiche voorzien. Om die fiche achter het begrotingsvoorstel te plakken middels de afdruktool van de Buteo SharePoint (zie infra) **dient deze dezelfde naam als het excel-bestand te krijgen.**

Noot: Bij het opvragen van de definitieve begrotingen van de DAB's in het najaar van 2023 dienen de excel-begrotingen te worden ingevuld op niveau basisallocatie.

OPMAAK BEGROTINGEN VLAAMSE RECHTSPERSONEN

ALGEMEEN

Alle te consolideren Vlaamse Rechtspersonen dienen, tenzij zij vrijgesteld werden cfr. eerdere bepalingen in deze omzendbrief (zie supra), hun begroting op te maken conform het [ESR-2010](#) stelsel. De rechtspersonen die een artikelstructuur hebben, dienen bij de BO 2024 hun begrotingen in de artikelstructuur in. Bij rechtspersonen die nog werken met een ESR-begroting is het van belang de ontvangsten resp. uitgaven van de correcte ESR-code te voorzien in het kader van het narekenen van de normnaleving en consolidatie.

Ter herinnering wordt herhaald dat er sinds januari 2020 nieuwe economische codes beschikbaar zijn voor de registratie van voorschotten (hoofdgroepen 8 en 9), het prefinancieren van uitgaven gefinancierd door Europese subsidies (hoofdgroep 9) en het aanduiden van de tegenpartij voor leningen binnen de overheid (hoofdgroep 9). Er wordt gevraagd om maximaal gebruik te maken van deze nieuwe codes.

Gezien bij ESR de codering beperkt is tot maximaal 4 cijfers dreigt er bij de ESR-begrotingen essentiële informatie verloren te gaan. De presentatie van de begroting zoals in ESR-code opgemaakt dient echter toch dezelfde beleidsinformatie en doorzichtigheid te bieden als een interne werkingsbegroting. Daarom dient de codering verder gedetailleerd te worden tot op het niveau van de bij decreet beschreven opdracht(en) van de Vlaamse rechtspersoon. Instellingen die werken met duidelijk onderscheiden entiteiten worden verzocht om naast een globale begroting ook deelbegrotingen (met doorgaans afzonderlijke toelagen) per entiteit op te stellen.

Er wordt met aandrang gevraagd om de bedragen opgenomen in de Excel-begroting **effectief in te voeren in duizend euro** en niet via de opmaak af te ronden tot duizend euro. Daarbij moet worden afgerond naar boven daar dit anders voor onvoldoende middelen in Orafin zorgt.

Sinds de BA 2020 zien de sjablonen, m.u.v. de groepssjablonen, (tabbladen "ontvangsten" en "uitgaven") er enigszins anders uit dan in vorige begrotingsrondes. Er wordt gevraagd om niet langer totalen in te vullen, maar **de wijzigingen ten opzichte van de vorige goedgekeurde ronde**. Bij de BO 2024 worden de sjablonen op eenzelfde manier opgezet, waarbij dus de wijzigingen ten opzichte van de BA 2023 dienen worden ingevuld. De totalen worden automatisch berekend in de sjablonen.

Er wordt voor de BO 2024 gevraagd in de sjablonen de **wijzigingen (delta) ten opzichte van de BA 2023** op te nemen.

In de sjablonen van DAB's en Vlaamse rechtspersonen (tabbladen "ontvangsten" en "uitgaven") is sinds enige tijd ook een extra kolom "1" opgenomen om een correcte berekeningsbasis voor het ESR-vorderingensaldo te gebruiken. Met toevoeging van deze extra kolom wordt getracht om alle dubbeltellingen omwille van totaal- en detaillijnen te vermijden. Alsook wordt hiermee de aanzet gegeven om ESR-codes mee te nemen voor instellingen die ESR-codes gebruiken die langer zijn dan de standaard vier posities. Indien er nieuwe

lijnen in de sjablonen toegevoegd worden zou deze kolom ook nog moeten worden aangevuld op het detailniveau van de nieuw toegevoegde lijn.

Indien een ontvangst of uitgave in vorige ronde geclassificeerd werd onder een verkeerde ESR-code, wordt gevraagd dit via een nieuwe lijn recht te zetten en om de ESR-code in de oorspronkelijke lijn niet aan te passen. De verschuiving kan dan via de delta t.o.v. vorige ronde correct worden rechtgezet. In onderstaand voorbeeld van de BO 2022 werd bij de BA 2021 100 k euro foutief aangerekend op ESR-code 21.60. Dit wordt bij de BO 2022 gecorrigeerd naar de correcte code 21.40, waarvoor een nieuwe lijn werd toegevoegd. Deze werkwijze geldt zowel voor instellingen die een begroting indienen met artikelstructuur als instellingen die met een ESR-begroting werken.

ESR	BA 2021 incl. overflow		Delta BO 2022		BO 2022	
	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
2160	100	100	-100	-100	0	0
2140	0	0	100	100	100	100

SPECIFIEK REGIME RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN

Zoals eerder in dit document reeds werd beschreven, wordt er van DAB's en rechtspersonen met VAK-opvolging een uitsplitsing verwacht van enerzijds de eigen ontvangsten en anderzijds de aanwending ervan. Het schema dat hiervoor werd opgesteld wordt geïntegreerd in de Excel-begroting van de rechtspersoon.

RAMING ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Zie supra voor [ontvangsten](#) en [uitgaven](#).

Zoals eerder uitvoerig beschreven bij de [uitgaven](#), vertrekken de technische bilaterales van de notie "constant beleid". Er wordt dan ook gevraagd om een bijstelling voor uitbreiding/nieuw beleid, zoals te vinden onder deze rubriek van uitgavenfiche, **niet** te verwerken in de begrotingscijfers. Dat moet toelaten de begrotingsbesprekingen van de rechtspersonen efficiënter te laten verlopen.

SJABLONEN VLAAMSE RECHTSPERSONEN

Met het oog op **uniformiteit** in voorstellingswijze wordt gevraagd de vooraf ingevulde sjablonen voor de begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen effectief te gebruiken. Voor de groepen van instellingen met eenzelfde finaliteit worden "**groepssjablonen**" ter beschikking gesteld (zie supra).

Indien nodig kunt u, wat deze sjablonen betreft, contact opnemen per mailbericht aan begrotingsronde@vlaanderen.be.

VERANTWOORDING

Voor de tekstuele verantwoording bij de begroting van de rechtspersoon wordt voor de BO 2024, net als de voorbije begrotingsrondes, in een aparte word-fiche voorzien. Om die fiche achter het begrotingsvoorstel te plakken middels de afdruktool van de Buteo SharePoint (zie infra) **dient deze dezelfde naam als het excel-bestand te krijgen**.

3. TIMING EN PROCEDURE BO 2024

De volgende subhoofdstukken geven verdere toelichting bij de timing en procedure bij de BO 2024. Een snel overzicht van de timing is bovendien te vinden in onderstaande tabel.

Publicatie vooraf ingevulde fiches en sjablonen DAB's en Vlaamse rechtspersonen	Uiterlijk woensdag 10 mei
Deadline indienen begrotingsvoorstellen	Woensdag 31 mei
Technische bilaterales	Donderdag 22 juni t.e.m. vrijdag 30 juni
Openstellen decreetsbepalingen middelen- en uitgavendecreet voor beleidsdomeinen in BCT	Uiterlijk woensdag 23 augustus
Deadline voor het indienen van decreetsbepalingen middelen- en uitgavendecreet via BCT	Woensdag 13 september
Septemberverklaring	Maandag 25 september
Uiterste datum indiening fiches programmadecreet	Maandag 25 september, 18u00
Bevriezing begrotingscijfers	Vrijdag 29 september
Definitieve goedkeuring ontwerp van middelendecreet, uitgavendecreet en algemene toelichting	Vrijdag 20 oktober
Definitieve goedkeuring ontwerp van programmadecreet	Vrijdag 27 oktober

3.1 BUTEO SHAREPOINT

Het Departement Financiën & Begroting publiceert bij de BO 2024 de fiches en de vooraf ingevulde sjablonen voor de begrotingen van de DAB's en de Vlaamse rechtspersonen uiterlijk op woensdag 10 mei 2023 op de SharePoint.

De beleidsdomeinen publiceren hun voorstellen ter bespreking bij de technische bilaterales ook op SharePoint, gebruik makende van de beschikbare workflow tool (pilotbeleidsdomeinen) of gebruik makende van een oplaadtool (niet-pilotbeleidsdomeinen).

Door die werkwijze toe te passen, worden alle definitieve begrotingsvoorstellen via de in SharePoint uitgewerkte boomstructuur beschikbaar gesteld en zullen aldus ook vlot via de selectie- en afdructool ter beschikking zijn.

Bij de BO 2024 worden voor de voorstellen van begrotingsartikels Excel-fiches gebruikt in plaats van de gekende Word-fiches die tot en met BO 2023 werden gebruikt. Deze omschakeling kadert in de eerste fase van de ingebruikname van BCT (zie supra).

Naar werkwijze in BUTEO SharePoint verandert dit niets t.o.v. BO 2023. Het zal echter niet langer mogelijk zijn om uitgebreide verantwoording op te nemen in fiches zelf. Er zullen verantwoordingsvelden beschikbaar zijn in de Excel-fiches, maar hierin kan enkel tekstuele informatie worden opgenomen. Tabellen en figuren kunnen niet meer worden opgenomen in de fiche zelf. Bovendien zal het verantwoordingsveld zeer onoverzichtelijk worden indien er veel informatie in wordt opgenomen.

Er wordt bij de BO 2024 daarom gevraagd om (eventuele) uitgebreide verantwoording op te nemen in een (Word-)bijlage in plaats van in de fiche zelf.

Er wordt daarom ook extra aandacht gevraagd voor het opladen van bijlagen (zie ook [infra](#)).

Bij DAB's en rechtspersonen wordt de tekstuele verantwoording in een aparte word-fiche voorzien. Deze dient dezelfde naam als het begrotingsvoorstel (excel) te krijgen. Vanaf de BO 2022 wordt de instelling-specifieke (CP-)code, evenals ESR, in het geval van een begroting in ESR-structuur, of ART, in het geval van een begroting in artikelstructuur aan de benaming toegevoegd. Een voorbeeld van beide gevallen kan hieronder gevonden worden:

- M_H_195_DeWerkvennootschap_BO2024_ESR.xlsx of C_G_11_VFLD_BO2024_ART.xlsx
- M_H_195_DeWerkvennootschap_BO2024_ESR.docx of C_G_11_VFLD_BO2024_ART.docx

Definitief ingediende begrotingsvoorstellen worden door groene balken weergegeven.

Reeds een heel aantal personen heeft toegang gekregen tot de SharePoint-omgeving. Indien andere personen, die toegang hebben tot het VO-net/ALFA, tevens toegang wensen tot de SharePoint BUTEO dient dit via de begrotingscoördinator/applicatiebeheerder van het beleidsdomein te gebeuren die hiervoor via mail contact opneemt met de helpdesk van het beleidsdomein Financiën & Begroting (helpdesk.ict@fb.vlaanderen.be).

Volgende informatie dient hierbij aangeleverd te worden:

- naam persoon
- e-mailadres
- gebruikersaccount ALFA

Aan de hand van onderstaande links zal de SharePoint toegankelijk zijn:

- Artisfb: <https://buteo.fb.vlaanderen.be/>
 - Aanmelden via E-ID
- VO-net/ALFA: <https://buteo.fb.vonet.be/>
 - Aanmelden via gebruikersnaam en paswoord
- Geen Artisfb/VO-net: <https://buteo-eid.fenb.be/>
 - Aanmelden via E-ID

3.2 VOORBEREIDEN VOORSTELLEN

De afdeling BOBFO publiceert de fiches (vooraf ingevuld en blanco) op SharePoint. Daarnaast wordt er op de introductiepagina van BUTEO ook nog een bibliotheek “Algemeen” voorzien waaronder beleidsdomeinoverschrijdende informatie (begrotingsinstructies, handleidingen, tussentijdse overzichten indexberekening 2024,...) wordt opgenomen.

Voor de verdere verspreiding van deze documenten wordt een onderscheid gemaakt tussen de beleidsdomeinen die een workflow hebben en deze die werken via de oplaadtool.

Beleidsdomeinen met een workflow (piloten)

De documenten worden verder verspreid conform de workflow die binnen de SharePoint wordt opgezet voor het respectievelijke beleidsdomein.

Het is omwille van praktische redenen niet toegestaan om de naam van de documentenset te wijzigen. Omwille van dezelfde redenen dient de naam van, op basis van de blanco fiches opgestelde, nieuwe decreetsbepalingen, artikelen of instellingen dezelfde structuur aan te nemen als die van de vooraf ingevulde fiches. Op die manier zullen die nieuwe decreetsbepalingen, artikelen of instellingen mee kunnen worden opgenomen in de opgezette workflow.

Voor de creatie van nieuwe begrotingsvoorstellen (decreetsbepalingen, artikelen of instellingen) is er een handleiding “Nieuwe documenten opladen in SharePoint” beschikbaar. Die handleiding is terug te vinden in de bibliotheek “Algemeen” op de introductiepagina van BUTEO.

Beleidsdomeinen zonder workflow (oplaadtool)

Aan de begrotingscoördinatoren van die beleidsdomeinen wordt gevraagd om de documenten van SharePoint te halen en die via mail verder te verspreiden binnen het beleidsdomein.

Het is omwille van de vraag om de fiches in te dienen via de oplaadtool (zie verder) wenselijk om bij de verspreiding van de vooraf ingevulde documenten, de bestanden op individuele basis door te sturen **en te vragen de bestandsnaam niet te wijzigen**.

3.3 INDIENING VOORSTELLEN

De voorstellen worden uitgewerkt en voorbereid door de bevoegde entiteiten (departementen en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid)/Vlaamse rechtspersonen en - na eventuele coördinatie door de desbetreffende departementen – goedgekeurd en ingediend door de bevoegde kabinetten.

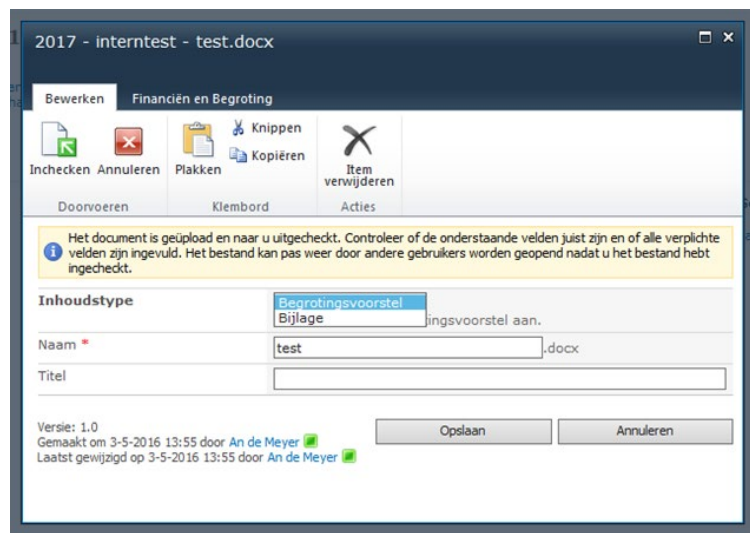
De bevoegde kabinetten dienen de goedgekeurde voorstellen ten laatste in op **woensdag 31 mei 2023. Indien van toepassing** zullen ze er eveneens op toezien dat uiterlijk dezelfde dag het advies van de gemachtigde van financiën/regeringsafgevaardigde voor de begroting van de rechtspersonen wordt aangevraagd.

Qua indieningsprocedure wordt er eveneens een onderscheid gemaakt tussen de beleidsdomeinen die een workflow hebben en deze die werken via de oplaadtool:

Beleidsdomeinen met een workflow (piloten)

Op het ogenblik dat de voorstellen de binnen SharePoint opgezette workflow hebben doorlopen, en dus de goedkeuring van het bevoegde kabinet hebben verkregen, worden ze als definitief ingediend beschouwd. Dan is het dus niet langer mogelijk om binnen de SharePoint wijzigingen aan het voorstel door te voeren. Deze voorstellen worden in de boomstructuur van SharePoint en via de selectie- en samenvoegfunctie met groen gemarkeerd, zodat onmiddellijk duidelijk is dat deze voorstellen als definitief beschouwd kunnen worden.

Voor het opladen van bijlagen dient men bij het opladen van bestanden te kiezen voor het inhoudstype "bijlage":

Beleidsdomeinen zonder workflow (oplaadtool)

Aan de beleidsdomeinen die geen gebruik maken van de workflow binnen SharePoint wordt gevraagd de voorstellen via de oplaadtool op de SharePoint te publiceren. Een uitgebreide handleiding kan gevonden worden in de bibliotheek "Algemeen" op de introductiepagina van BUTEO > Handleiding BUTEO2-SharePoint > [De oplaadtool voor niet-piloten](#).

Deze beleidsdomeinen kunnen, door gebruik te maken van de voorziene oplaadtool, hun voorstellen één per één opladen waarbij deze voorstellen binnen de boomstructuur in de plaats komen van de oorspronkelijk door de afdeling BOBFO gepubliceerde fiches.

Wel is het, net zoals bij de pilootprojecten, **niet** toegestaan om de bestandsnaam van de documenten te wijzigen. Tevens dient voor nieuwe voorstellen de nieuwe documentenset (grijze mapjes) en de nieuwe bestandsnaam dezelfde structuur aan te nemen als deze van de vooraf ingevulde fiches. Dit alles teneinde de opgeladen voorstellen terug te vinden via de selectie- en samenvoegfunctie.

De opgeladen begrotingsvoorstellen worden in de boomstructuur van de SharePoint en via de selectie- en samenvoegfunctie met groen gemarkeerd zodat onmiddellijk duidelijk is dat deze voorstellen als definitief beschouwd kunnen worden.

De ervaring leert dat niet altijd het correcte inhoudstype wordt gebruikt bij het opladen via de oplaadtool. Hieronder vindt de gebruiker een overzichtstabel van welk inhoudstype er voor welk soort document dient ingevuld te worden:

Ronde	Document	Inhoudstype (hoofdlettergevoelig)
Opmaak / Aanpassing	Artikel	Begrotingsartikel
	Instelling	Begrotingsartikel Instelling
	Compensatietabel	Compensatietabel
	Decreetsbepaling	Uitgavenartikel
	Programmadecreet	Programmadecreten

Voor nieuw aangemaakte begrotingsvoorstellen (artikelen, instellingen, ...) dient voor het bekomen van een groene balk in de selectietool en boomstructuur (= signaal dat een voorstel is ingediend), het nieuwe begrotingsvoorstel 2x opgeladen te worden.

Let op: In de oplaadtool wordt met het inhoudstype "uitgavenartikel" in feite middelen- en uitgavendecreetsbepalingen bedoeld.

Voor het opladen van bijlagen kan er bij elk inhoudstype een bijlage worden opgeladen. Eerst kiest men het inhoudstype:

Vervolgens kiest men of het om een effectief document dan wel een bijlage gaat via het keuzemenu "Bestandssoort":

Oplaadtool

Beleidsdomein:

Ronde:

Inhoudstype:

Locatie:

Bestandssoort:

Bestand:

Reeds beschikbare (lege) fiche overschrijven

3.4 WIJZIGING INGEDIENDE VOORSTELLEN

Op het ogenblik dat de workflow volledig doorlopen is of de voorstellen onder de binnen SharePoint voorziene oplaadtool zijn opgeladen, worden de voorstellen als **definitief** beschouwd. Dan is het dus niet langer mogelijk (piloten) of toegestaan (niet-piloten) hier wijzigingen aan te brengen.

Indien een wijziging van de voorstellen zich met het oog op de technische bilaterales toch nog opdringt, wordt gevraagd die gewijzigde voorstellen **enkel via mail** te bezorgen aan:

- De bevoegde Inspecteur van Financiën;
- Het kabinet Financiën en Begroting t.a.v. deborah.keirsbilck@vlaanderen.be;
- Het kabinet van de Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management t.a.v. luc.daelmans@vlaanderen.be;
- Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin t.a.v. georges.nagels@vlaanderen.be;
- Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen t.a.v. elisabet.okmen@vlaanderen.be;
- Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand t.a.v. dries.verhaeghe@vlaanderen.be;
- De afdeling BOBFO, t.a.v. begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be.

3.5 ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN

Beide adviezen worden gepubliceerd via de oplaadtool binnen SharePoint. **De adviezen van de regeringscommissarissen** worden opgeleverd **ten laatste op woensdag 7 juni 2023**, zodat ze beschikbaar zijn bij aanvang van de technische triages. **Het advies van de Inspectie van Financiën** (hierna: IF) wordt **ten minste 3 werkdagen voor aanvang van de technische bilaterale** ingewacht.

Aan de regeringscommissarissen wordt gevraagd hun advies te mailen naar deborah.keirsbilck@vlaanderen.be, begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be. Hierna zal het door de afdeling BOBFO opgeladen worden op de SharePoint en worden rondgemailed naar de bij de technische bilaterale betrokken actoren.

De adviezen van de regeringscommissarissen en IF zullen na afloop van de politieke bilaterales ter beschikking worden gesteld van het Rekenhof.

Er wordt aan de regeringscommissarissen en IF gevraagd om in de bestandsnaam van het document duidelijk te verwijzen naar de rechtspersoon of het beleidsdomein/beleidssector waarop het advies betrekking heeft.

Het sjabloon voor het advies van de regeringscommissarissen wordt hen persoonlijk via afzonderlijke mail bezorgd.

3.6 TECHNISCHE TRIAGE

Bij de BA 2020 werden voorafgaand aan de technische bilaterales voor een eerste keer technische triages georganiseerd. De opzet van deze voorafgaande analyse is het begrotingsproces te vereenvoudigen en efficiënter te organiseren. Ook bij de BO 2024 zal er opnieuw een technische triage georganiseerd worden. De organisatie van de technische triages zal in lijn liggen met de bij de BO 2023 gehanteerde aanpak.

De dienst Begrotingszaken en IF nemen de begrotingsvoorstellen technisch door. De focus ligt hierbij op het afstemmen van compensaties, het uitklaren van onduidelijkheden en het correct inschatten van de vereffeningsbehoeften.

Er wordt gekeken welke voorstellen onmiddellijk en zonder verdere discussie aanvaard kunnen worden. De dienst Begrotingszaken en IF hebben ook de mogelijkheid om een gemotiveerd tegenvoorstel te doen voor kredieten waarvan de omvang van het gevraagde krediet in vraag wordt gesteld.

De begrotingsverantwoordelijken van de beleidsdomeinen worden geacht tijdens deze periode ter beschikking te staan, om eventuele verduidelijkingen aan te brengen of vragen te beantwoorden van IF of de dienst Begrotingszaken. Indien er een tegenvoorstel wordt gedaan door IF en Begrotingszaken zal met de betrokken administratie worden afgestemd of dit tegenvoorstel al dan niet kan aanvaard worden. Indien het niet wordt aanvaard wordt het als openstaand tegenvoorstel in het verslag van de technische triage opgenomen.

Vragen, opmerkingen en tegenvoorstellen die in het kader van de technische triage naar boven komen worden zo snel mogelijk overgemaakt aan de betrokken administratie.

Minstens drie werkdagen voor aanvang van de technische bilaterales wordt een verslag bezorgd van de technische triage, inclusief o.a. goedgekeurde voorstellen en de nog te behandelen openstaande punten². Dit overzicht bestaat uit verschillende categorieën:

- (1) de aanvaarde voorstellen die niet gewijzigd werden,
- (2) de tegenvoorstellen die door de betrokken inhoudelijke administratie werden goedgekeurd
- (3) de tegenvoorstellen die door de betrokken inhoudelijke administratie niet werden goedgekeurd (= te bespreken op de technische bilaterale) en
- (4) de niet-goedgekeurde voorstellen (= te bespreken op de technische bilaterale)

Naast de op technische bilaterale te bespreken voorstellen (3 & 4) kunnen ook de aanvaarde (gewijzigde) voorstellen (1 & 2) worden toegelicht en besproken op vraag van de aanwezigen tijdens de technische bilaterale.

Naast bovengenoemd verslag van de technische triages voorziet IF in een advies (tekstdocument) gebaseerd op de ingediende begrotingsvoorstellen en de technische triage. Dit advies wordt minstens drie werkdagen voor aanvang van de technische bilaterale door de Inspectie opgeladen op BUTEO SharePoint³.

De adviezen van IF worden na afloop van de politieke bilaterales ter beschikking gesteld van het Rekenhof.

De hierboven besproken procedure laat toe om de te bespreken materie op de technische bilaterale te beperken tot de knelpunten en in de diepte in te gaan op voorstellen waarover een mogelijk meningsverschil bestaat tussen de vak- en de begrotingsautoriteiten. Bovendien reduceert deze procedure het tijdsintensieve karakter van de technische bilaterales voor de kabinetten en beleidsdomeinen.

² In de mate dat de begrotingsvoorstellen ingediend worden na de deadline, worden die dagen opgeteld bij de voorbereidingsfase. Op dat moment zijn de drie werkdagen dus niet meer van toepassing.

³ Ook hier geldt de afwijking dat de periode van laattijdigheid van indiening van begrotingsvoorstellen wordt opgeteld bij de voorbereidingsfase.

Er wordt uitdrukkelijk gevraagd om de deadline voor het indienen van voorstellen van **31 mei 2023** zonder uitzondering te respecteren. De voorziene voorbereidingstijd voor IF en begroting is onontbeerlijk om tot een efficiëntere organisatie van de technische bilaterale besprekingen te komen.

Er wordt ook gevraagd om de bundel ten laatste **1 werkdag na de deadline voor het indienen van voorstellen** elektronisch in pdf-formaat en met paginanummering door te sturen naar de gehele mailinglist voor de technische bilaterales. Voor de BO 2024 is de deadline dus **donderdag 1 juni 2023**.

3.7 TECHNISCHE BILATERALES

Het betrokken kabinet staat in voor het opstellen en doorsturen van de te bespreken bundel. Er wordt gevraagd om de bundel **ten laatste 1 werkdag na de deadline voor het indienen van voorstellen** (i.c. **donderdag 1 juni 2023**) elektronisch in pdf-formaat en met paginanummering over te maken aan de volgende deelnemers:

1. Kabinet begroting t.a.v. deborah.keirsbilck@vlaanderen.be;
2. Kabinet functionele minister;
3. Kabinet van de Minister-president en kabinetten van de Viceminister-presidenten (waarnemers) t.a.v. luc.daelmans@vlaanderen.be, georges.nagels@vlaanderen.be, elisabeth.okmen@vlaanderen.be en dries.verhaeghe@vlaanderen.be;
4. Inspectie van Financiën;
5. Indien van toepassing, de regeringscommissaris;
6. Dienst Begrotingszaken (verslaggeving) t.a.v. begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be;
7. Begrotingscoördinator beleidsdomein;
8. Eventueel extra technische experts voor wat betreft de kostendrijvers en (groepen van) instellingen.

De technische bilaterales gaan door van **donderdag 22 juni 2023** tot en met **vrijdag 30 juni 2023**. De kalender van de vergaderingen wordt per bevoegde minister opgebouwd:

	9u00 – 13u00	14u00 – 17u00
Donderdag 22 juni	Peeters	Reserve
Vrijdag 23 juni	Jambon	Dalle
Maandag 26 juni	Brouns	Reserve
Dinsdag 27 juni	Crevits	Reserve
Woensdag 28 juni	Demir	Aquafin
Donderdag 29 juni	Somers	Diependaele
Vrijdag 30 juni	Weyts	Reserve

De agenda van de bespreking, in beperkte delegatie, wordt door het kabinet van de betrokken minister voorbereid.

De vergaderingen vinden fysiek plaats in het Ellipsgebouw. Indien gewenst kunnen de vergaderingen echter hybride worden georganiseerd, zodat bepaalde deelnemers digitaal kunnen inbellen. In dat geval wordt er gevraagd aan het kabinet van de betrokken minister om dit op voorhand te laten weten aan het kabinet Financiën en Begroting en de dienst Begrotingszaken via bovenstaande contactgegevens, zodat de digitale uitnodiging kan worden uitgestuurd naar de deelnemers bij desbetreffende technische bilaterale vergadering. Aan de begrotingscoördinatoren van de beleidsdomeinen wordt gevraagd deze uitnodigingen nadien binnen het beleidsdomein verder te verspreiden.

De vergaderzalen per technische bilaterale worden op een later tijdstip gecommuniceerd.

3.8 POLITIEKE BILATERALES

De politieke deliberatie zal gehouden worden, met het oog op de septemberverklaring in het Vlaams Parlement op **maandag 25 september 2023**.

3.9 FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN

OPMAAK DECRETEN EN BIJLAGEN

Nadere instructies qua timing en procedure zullen volgen met het oog op de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op **vrijdag 20 oktober 2023**. In dat licht kan ook reeds worden meegegeven dat op **vrijdag 29 september 2023** de begrotingscijfers worden bevroren. Latere wijzigingen kunnen dan worden verwerkt via de procedure amendementen.

OPMAAK BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING

Nadere instructies qua timing en procedure volgen.

3.10 PROGRAMMADECREET

INDIENEN VAN DE VOORSTELLEN

De voorstellen van decreetsbepalingen worden uitsluitend ingediend via de generieke mailbox programmadedcreet@vlaanderen.be. Er wordt gebruik gemaakt van de **nieuwe fiche P1**. Enkel voorstellen die naar deze mailbox worden verstuurd zullen behandeld worden in het kader van het programmadedcreet.

Elk voorstel dient in een aparte fiche opgenomen te worden en zal in Word-formaat doorgestuurd worden.

Elk Word-bestand zal een benaming krijgen volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_BO2024_P1_YYYYMMDD_korte beschrijving onderwerp

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop de fiche het laatst is aangepast.

Vb. FB01_BO2024_P1_20230922_begrotingsfondsX

ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN E.A.

Vooraf dient het advies van de Inspectie van Financiën m.b.t. de voorstellen te worden ingewonnen en te worden toegevoegd aan de ingediende fiche(s).

Het advies dient doorgestuurd te worden in pdf-formaat volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_ BO2024_IF_ YYYYMMDD _korte beschrijving onderwerp
--

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop het advies IF is ontvangen.

Vb. FB01_BO2024_IF_20230922_begrotingsfondsX

Indien een advies IF verleend wordt voor meerdere fiches dient dit op volgende manier doorgestuurd te worden

Vb. FB01tem06_BO2024_IF_20230922

Dezelfde werkwijze geldt voor andere voorafgaande wetgevingstoetsen, vb. kind- en jongere-effectenrapportage.

TIMING

De voorstellen worden uitgewerkt en voorbereid door de bevoegde entiteiten, en goedgekeurd en ingediend door de bevoegde kabinetten.

De bevoegde kabinetten dienen de goedgekeurde voorstellen in, rekening houdend met onderstaande timing.

Uiterste datum indiening fiches	maandag 25 september	18u
IKW1	woensdag 27 september	10u
IKW 2	Dinsdag 3 oktober	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW2	woensdag 4 oktober	12u
Principiële goedkeuring VR	vrijdag 6 oktober	
Wijzigingen n.a.v. opmerking RVS of andere adviesraden	maandag 16 oktober	18u
IKW 3	dinsdag 24 oktober	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW3	woensdag 25 oktober	18u
Definitieve goedkeuring VR	vrijdag 27 oktober	

Voorstellen of aanpassingen die niet tijdig worden ingediend, zullen niet worden verwerkt en zullen via amendement door de bevoegde beleidsdomeinen moeten worden opgenomen.

INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

Als gevolg van de Omzendbrief Wetgevingstechniek worden in programmadecreten geen autonome bepalingen geformuleerd die zonder beperking in de tijd gelden, of het nu gaat om geïsoleerde bepalingen of om bepalingen die een nieuwe juridische regeling instellen.

Wat het programmadecreet betreft, dient verwezen te worden naar een resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de functie van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting, waarin gesteld werd dat:

- Het Vlaams Parlement van oordeel is dat, vanuit zijn streven naar een doorzichtige en correcte decreetgeving, maatregelen die geen rechtstreekse band hebben met de begroting niet in een begeleidingsdecreet thuis horen.
- Het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering vraagt haar ontwerp van decreet houdende begeleiding van de begroting strikt te beperken tot een fiscaal-budgettair decreet, met uitsluitend bepalingen die verbonden zijn met de begroting.

Grondige fiscale en andere hervormingen dienen in een apart decreet opgenomen te worden en mogen geen deel uitmaken van het programmadecreet.

Wijzigingen die worden doorgevoerd naar aanleiding van besprekingen tijdens een IKW dienen steeds via de mailbox doorgestuurd te worden. Hiervoor zal de meest actuele tekst van het voorontwerp van decreet en de memorie gebruikt worden. Via track changes zullen de wijzigingen in dit document worden aangebracht.

Wijzigingen die niet op deze manier worden doorgestuurd of die enkel mondeling werden overgemaakt, zullen niet verwerkt worden.

Datum van inwerkingtreding:

Voor de begrotingsopmaak wordt standaard 1/1/BJ als datum van inwerkingtreding opgenomen.

Voor een eerste begrotingsaanpassing is dit standaard 10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Er kan van deze data afgeweken worden. Hierbij dienen volgende richtlijnen in acht genomen te worden.

- *Datum van inwerkingtreding is later dan de standaard datum*

Wanneer de datum van inwerkingtreding (ruim) later ligt dan de standaard datum van inwerkingtreding, dan dient bekeken te worden of de bepaling wel degelijk in het programmadecreet dient opgenomen te worden. Wanneer er nog voldoende tijd is om de bepaling in een apart, regulier decreet op te nemen, dan zal de Raad van State geen advies bij hoogdringendheid willen verlenen. Dergelijke bepalingen dienen dan ook voor de adviesaanvraag bij de Raad van State uit het voorontwerp gehaald te worden of moeten afdoende gemotiveerd worden.

- *Datum van uitwerking ligt vóór de standaard datum van inwerkingtreding*

Retroactieve uitwerking is in principe mogelijk, doch moet uitvoerig gemotiveerd worden. Wanneer er niet gemotiveerd wordt, zal de Raad van State deze bepaling negatief adviseren. Wanneer in de p-fiche geen uitvoerige motivatie wordt meegegeven bij een retroactieve werking, zal dan ook geen rekening gehouden worden met deze datum en zal de standaard datum van inwerkingtreding worden opgenomen in het voorontwerp.

STRATEGISCHE ADVIESRADEN

Naast de Raad van State zullen enkel volgende strategische adviesraden worden aangeschreven:

- Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)
- Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC)
- Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV)
- Mobiliteitsraad (MORA)
- Milieu- en Natuurraad (Minaraad)
- Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)

Indien andere adviesraden bevraagd dienen te worden, dan moet dit rechtstreeks vanuit de verschillende beleidsdomeinen gebeuren.

Brussel,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

BIJLAGE 1. INVULFORMULIEREN – FICHES & LEESWIJZERS

Middelenbegroting
Fiche M1: Decreetsbepaling Middelenbegroting
Leeswijzer fiche middelenbegroting Departementen, IVA's ZRP & DAB's
Uitgavenbegroting
Fiche U1: Decreetsbepaling Uitgavenbegroting
Leeswijzer fiche uitgavenbegroting Departementen, IVA's ZRP & DAB's
Programmadecreet
Fiche P1: Decreetsbepalingen Programmadecreet

FICHE M1: DECREETSBEPALINGEN MIDDELENBEGROTING BO 2024

Kenmerken decreetsbepaling

Beleidsdomein	
Minister	
Kernwoord	
Artikelnummer BO23 (enkel indien aanpassing t.o.v. BO23)	

Volledige tekst decreetsbepaling begrotingsopmaak 2024 (indien te hernemen)

Verantwoording decreetsbepaling begrotingsopmaak 2024 (indien te hernemen)

Naam, handtekening en datum

LEESWIJZER FICHE MIDDELENBEGROTING DEPARTEMENTEN, IVA'S ZRP & DAB's

De cellen voor input zijn geel gemarkeerd.

Cijfers in de fiche worden in duizend euro en als gehele getallen genoteerd. In cellen voorbehouden voor cijfers is het niet de bedoeling om tekst, spaties, leestekens of speciale tekens op te nemen. Dit is uiteraard wel toegelaten in cellen voorzien voor tekst of verantwoording.

De fiche is opgebouwd uit 2 tabbladen:

1. Identificatie
2. Kredietevoluties

1. Identificatie

Het tabblad geeft weer welke de begrotingsronde en het begrotingsartikel zijn. Het geeft ook een aantal karakteristieken weer van het begrotingsartikel: de tekstomschrijving en de littera code.

Het is mogelijk om een aanpassing van de tekstomschrijving te vragen (= aangepaste tekstomschrijving indeling ise). Gelieve de nieuwe tekstomschrijving in drukletters te noteren. Indien een bijlage aan de fiche wordt toegevoegd, kan je dat aangeven in de fiche.

Indien je het begrotingsartikel de volgende begrotingsronde op non-actief wil zetten, dan geef je dit mee in het verantwoordingsveld voor de bijstellingen bij ongewijzgd beleid in het tabblad '2. Raming ontvangstenkredieten'.

2. Raming ontvangstenkredieten

In dit tabblad geef je de totale bijstelling in voor het ontvangstenartikel. Indien het een algemene ontvangst betreft geef je de totale delta in in de cel B5. Bij een toegewezen ontvangst geef je de totale delta in in de cel C5. De leningsopbrengsten zijn enkel van toepassing bij het beleidsdomein FB.

Op basis van het begrotingsartikel kan je de aard van het begrotingsartikel afleiden:
begrotingsartikel JB0-9JDBAAE-OW -> A = algemene ontvangst
begrotingsartikel JB0-9JABTZZ-OW -> T = toegewezen ontvangst

In dit luik geef je de benodigde verantwoording bij de voorgestelde kredietevoluties en ramingen mee. Er is ook een aparte verantwoordingsfiche (Word) ter beschikking voor een uitgebreidere toelichting.

FICHE U1: DECREETSBEPALINGEN UITGAVENBEGROTING BO 2024**Kenmerken decreetsbepaling**

Beleidsdomein	
Minister	
Kernwoord	
Hoofdstuk	Kies een item.
Artikelnummer BO23 (enkel indien aanpassing t.o.v. BO23)	

Volledige tekst decreetsbepaling begrotingsopmaak 2024 (indien te hernemen)**Verantwoording decreetsbepaling begrotingsopmaak 2024 (indien te hernemen)**

Naam, handtekening en datum

LEESWIJZER FICHE UITGAVENBEGROTING DEPARTEMENTEN, IVA'S ZRP & DAB's

De cellen voor input zijn geel gemarkeerd.

Cijfers in de fiche worden in duizend euro en als gehele getallen genoteerd. In cellen voorbehouden voor cijfers is het niet de bedoeling om tekst, spaties, leestekens of speciale tekens op te nemen. Dit is uiteraard wel toegelaten in cellen voorzien voor tekst of verantwoording.

De fiche is opgebouwd uit 5 tabbladen:

1. Identificatie
2. Kredietevoluties
3. Kennisgeving beleid
4. Raming uitgavenkredieten
5. Begrotingsfonds (indien van toepassing)

1. Identificatie

Het tabblad geeft weer welke de begrotingsronde en het begrotingsartikel zijn. Het geeft ook een aantal karakteristieken weer van het begrotingsartikel: de tekstomschrijving en de littera code.

Het is mogelijk om een aanpassing van de tekstomschrijving te vragen (= aangepaste tekstomschrijving indeling ise). Gelieve de nieuwe tekstomschrijving in drukletters te noteren. Indien een bijlage aan de fiche wordt toegevoegd, kan je dat aangeven in de fiche.

Er wordt weergegeven of er een VAK-overdracht is voor het begrotingsartikel.

Indien je het begrotingsartikel de volgende begrotingsronde op non-actief wil zetten, geef je dit mee in het verantwoordingsveld voor de bijstellingen bij ongewijzigd beleid in het tabblad '2. Kredietevoluties'.

2. Kredietevoluties

In dit tabblad kan u een aantal types bijstellingen ingeven: index, compensaties en andere bijstellingen. De cellen die niet geel gemarkeerd zijn en waarbij er gegevens werden ingevuld, worden voorgesteld door de afdeling BOBFO o.b.v. de op dat moment beschikbare informatie. Indien je niet akkoord bent met de vooraf ingevulde gegevens kan je dat duiden in de verantwoordingsvelden en een tegenvoorstel doen in de gele invulvelden door de delta op te nemen t.o.v. de vooraf ingevulde bedragen.

In kolom A kan voor elk luik (B1 Index, B2 Compensaties of B3 Andere bijstellingen) telkens een korte omschrijving worden ingevuld.

In het veld "Begrotingsartikel" van het luik "B2 Compensaties" wordt gevraagd het begrotingsartikel in te geven vanwaar/waarheen gecompenseerd wordt. Indien er wordt gecompenseerd naar een nieuw begrotingsartikel, zal dit niet in te vullen zijn; Gelieve dit dan te verduidelijken in de verantwoording.

In dit luik geef je de benodigde verantwoording bij de voorgestelde kredietevoluties en ramingen mee. Het veld "Detail soort wijziging" in het luik "B3 Andere bijstellingen" is een optioneel veld om in te vullen en geeft u een keuzelijst met de soort wijzigingen:

- besparingen (regeerakkoord)
- besparingen (ronde)
- delta (aandachtspunt)
- delta (neutraal)
- klimaatmiddelen
- kostendrijver
- open end
- Oekraïne

Indien de delta een impact heeft op het esr-vorderingensaldo dan gebruik je delta (aandachtspunt) en anders delta (neutraal). De overige wijzigingen behoeve in principe geen bijkomende duiding.

Indien het een begrotingsartikel betreft waar uitgaven gebeuren op overgedragen vastleggingskredieten vraagt dat extra aandacht bij de verantwoording. Dat is tevens het geval voor de verantwoording van de decreetsbepaling om de middelen over te dragen naar een volgend begrotingsjaar. Indien niet van toepassing, moet je dat niet expliciet vermelden in de fiche.

In de fase van de indiening van de begrotingsvoorstellen, technische triages en technische bilaterales wordt nog geen indexatie doorgevoerd van de kredieten die de jaarlijkse gezondheidsindex volgen. De indexatie volgt in een latere fase van het begrotingsproces. Een tussentijdse berekening van de indexatie o.b.v. de kredieten BO 2023 wordt wel gepubliceerd op BUTEO SharePoint. Die cijfers moeten niet worden overgenomen in de voorstellen.

Indien je niet akkoord gaat met deze berekeningen of de huidige indexcodes dan kan je deze ruimte gebruiken om een alternatief voorstel in te dienen, mits verantwoording in de tekst. Voorgaande heeft geen betrekking op kredieten die het systeem van de spilindex volgen, hiervoor wordt budget voorzien op de indexprovisie bij Financiën en Begroting.

3. Kennisgeving beleid

Het uitgangspunt van de technische bilaterales is de notie “constant beleid”. Daarom wordt, net zoals de vorige begrotingsrondes het geval was, een luik voorzien voor bijstellingen in het kader van nieuw of een uitbreiding van bestaand beleid. Hierin kan worden opgenomen welke kredieten het beleidsdomein bijvraagt, maar die met het oog op de technische bilaterales niet tot “constant budgettaire beleid” worden gerekend (i.c. bijstellingen voor uitbreiding beleid en nieuw beleid).

Dergelijke meervragen overstijgen het technische luik van de bilaterales, maar kunnen wel gebruikt worden om budgettaire aandachtspunten te duiden.

Worden o.a. niet onder de notie “constant beleid” gerekend:

- beleidsmaatregelen waarbij de vraag naar overheidsoptreden het huidige overheidsaanbod overstijgt;
- opvoeren van het uitvoeringspercentage van decreten;
- de wijziging van het dekkingspercentage van uitgaven met eigen ontvangsten;
- budgettaire gevolgen Europese verordeningen/aanpassing Europese cofinanciering;
- niet – of op vastleggingskredieten – gecompenseerde budgettaire meervraag voor personeelskredieten (LO) ten gevolge van een personeelsuitbreiding die niet expliciet door de Vlaamse Regering werd toegestaan;
- het ter compensatie aanbieden van niet meer benodigde kredieten voor eenmalige initiatieven, waarbij deze beschikbare kredieten uit de algemene middelen zijn toegekend;
- andere kleinere extern gegenereerde kosten;
- het niet bereiken van begrotingsdoelstellingen en/of niet naleven van afspraken m.b.t. tot de opbouw van begrotingssaldi.

4. Raming uitgavenkredieten

De VEK's worden bepaald op basis van een vereffeningskalender per begrotingsartikel. De verantwoording bij de vereffeningskalender maakt onderdeel uit van de verantwoording bij de kredietevoluties. Indien bijkomende detail of uitsplitsing nodig is bij de vereffeningskalender, gebruik je hiervoor de verantwoordingsfiche (Word).

Het schema tot raming van de uitgavenkredieten ziet er als volgt uit:

	<i>Begeleidingscijfers</i>	VAK	VEK
Laatste budget 2022	1		
Realisatie 2022	2		

		VAK	VEK
BA 2023	3		
Index (B1)	4		
Compensaties (B2)	5		
Andere bijstellingen (B3)	6		
BO 2024	$(7)=(3)+(4)+(5)+(6)$		

		VAK
VAK overdracht		
Aanwending VAK-ruiter		

De lichtgrijze kolom in bovenstaand schema is puur instructief opgenomen en maakt geen deel uit van het effectieve schema tot raming van de uitgavenkredieten. Deze begeleidingscijfers dienen ter duiding van de verschillende posten en tonen het te volgen stroomschema tot raming van de uitgavenkredieten (7).

Indien het een begrotingsartikel van de uitgavenbegroting betreft, vult de afdeling BOBFO naast het uitgavenkrediet BA 2023 (3) ook het laatste budget (1) en de realisatie van begrotingsjaar 2022 (2) vooraf in. De bijstelling van kredieten ten gevolge van de indexherziening (4) worden niet vooraf ingevuld (zie begrotingsinstructies).

Er worden aparte rijen voorzien om de budgetneutrale compensaties (5) en andere bijstellingen (6) van het krediet in op te nemen onder de notie van “constant beleid”.

Bovenstaand schema wordt quasi volledig berekend o.b.v. de input in het tabblad 2. Kredietevoluties. Enkel de aanwending van de VAK-ruiter moet nog worden aangevuld. De totale VAK overdracht wordt, net als in tabblad 1. Identificatie, vooraf ingevuld door de afdeling BOBFO.

Ten slotte wordt er in dit tabblad ook gevraagd om de vereffeningskalender voor het begrotingsartikel in te vullen. In kolom J zijn enkele validaties bij de vereffeningskalender voorzien. Gelieve erop te letten dat de vereffeningskalender correct is ingevuld en de validaties dus geen afwijkingen tonen. Het VEK 2024 van de vereffeningskalender moet uiteraard overeenkomen met het VEK BO 2024 van bovenstaand schema. In de fiches die worden gepubliceerd op BUTEO SharePoint zal maximaal het encours per 31/12/2022 vooraf worden ingevuld door de afdeling BOBFO. Indien er echter encours mag worden uitgezuiverd, kan er een gecorrigeerd encours per 31/12/2022 worden ingevuld in de cel eronder.

5. Begrotingsfonds

Voor de begrotingsartikelen met aard 4 worden, op basis van de op dat moment beschikbare uitvoeringsgegevens 2022, de saldi (in VAK en VEK) per 31 december 2022 vooraf ingevuld door de afdeling BOBFO.

Er wordt gevraagd de tabel verder aan te vullen met:

- de voor 2023 en BO 2024 geraamde toegewezen ontvangsten en (variabele) uitgavenkredieten;
- de evolutie van de saldi in 2023 en 2024 o.b.v. de geraamde TO, (VR) VAK en (VR) VEK.

Het volstaat om het tabblad ‘begrotingsfonds’ in te vullen bij het uitgavenartikel waarop het merendeel van de uitgaven van het fonds gebeuren. Bij de andere artikels met een tabblad ‘begrotingsfonds’ gelinkt aan hetzelfde begrotingsfonds, kan je dan verwijzen naar het begrotingsartikel in kwestie in het tekstvak ‘verantwoording evolutie van de saldi’.

FICHE P1: DECREETSBEPALINGEN PROGRAMMADECREET BO 2024

Bevoegde minister:	
Beleidsdomein:	
<u>Titel van het voorstel</u> zoals zal worden opgenomen in de tekst van het decreet en de Memorie van Toelichting:	
<u>Contactpersoon administratie m.b.t. het voorstel:</u> Naam: E-mailadres: Telefoonnummer:	
<u>Contactpersoon kabinet m.b.t. het voorstel:</u> Naam: E-mailadres: Telefoonnummer:	
<u>Voorafgaande opmerkingen:</u> Het programmadecreet moet beperkt blijven tot normatieve bepalingen die een rechtstreeks verband hebben met de begroting. Ieder voorstel van bepaling moet een advies IF bevatten in pdf-formaat. Het advies dient een benaming te krijgen zoals voorzien in de instructies. Deze fiche dient doorgestuurd te worden naar programmadecreet@vlaanderen.be in word-formaat. Er wordt per topic 1 aparte fiche opgemaakt en doorgestuurd. De fiche dient een benaming te krijgen zoals voorzien in de instructies. Tekstvoorstellen dienen opgemaakt te worden conform de omzendbrief wetgevingstechniek. https://overheid.vlaanderen.be/wetgevingstechniek/omzendbrief-betreffende-de-wetgevingstechniek-vr-2019/4 Onvolledige en/of niet-correct ingevulde fiches zullen teruggestuurd worden.	
<u>Verwijzing naar het advies IF:</u> Nummer en datum van het advies: Conclusie van het advies: Bijkomende opmerkingen bij het advies:	

Huidige bepaling/bestaande tekst:

(vul hieronder de meest actuele versie van de bestaande tekst in)

Voorstel van nieuwe decreetsbepaling / voorstel tot aanpassing aan bestaande tekst:

Opgelet: kruisverwijzingen dienen tot een absoluut minimum beperkt te worden.

Kruisverwijzingen die toch worden opgenomen moeten **in kleur gemarkeerd worden en een verwijzing hebben volgens het systeem art. x, art. x+1, e.v..**

Nieuwe decreetsbepaling:

Wetgevingshistoriek van elke bepaling:

Geconsolideerde versie:

(Vul hieronder de tekst in zoals deze er na de wijziging zal uitzien)

Datum van inwerkingtreding:

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding:

(Geef hieronder de motivering die moet opgenomen worden bij de voorstellen met een retroactieve datum van inwerkingtreding. Deze motivering zal meegenomen worden in de Memorie van Toelichting als verantwoording voor de Raad van State. Bij een onvoldoende verantwoording kan de Raad van State beslissen geen advies te verlenen waardoor het artikel geschrapt dient te worden uit het programmadecreet.)

Motivatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst:

(Geef hieronder de motivering die moet opgenomen worden bij de voorstellen met een datum van inwerkingtreding in de toekomst. Deze motivering zal meegenomen worden in de Memorie van Toelichting als verantwoording voor de Raad van State. Bij een onvoldoende verantwoording kan de Raad van State

beslissen geen advies te verlenen waardoor het artikel geschrapt dient te worden uit het programmadecreet.)

Verplichte motivatie spoedeisendheid:

(Geef hieronder weer waarom de bepalingen voldoen aan de spoedeisendheid waarmee het advies gevraagd wordt aan de Raad van State. Indien er geen motivatie wordt opgenomen, zal de fiche teruggestuurd worden voor aanvulling.)

Verantwoording die in de Memorie van Toelichting moet worden opgenomen:

Opgelet: kruisverwijzingen dienen tot een absoluut minimum beperkt te worden. Kruisverwijzingen die toch worden opgenomen moeten **in kleur gemarkeerd worden en een verwijzing hebben volgens het systeem art. x, art. x+1, e.v.. Alle gebruikte afkortingen dienen toegelicht te worden op de plaats waar ze voor het eerst voorkomen.**

Verantwoording per artikelnummer:

Artikel x

Artikel x+1

...

Band met de begroting/budgettaire impact voor de Vlaamse overheid:

(Indien de band met de voorliggende begroting en de budgettaire impact niet uitdrukkelijk blijkt uit het tekstvoorstel, geef dan hier bijkomende verantwoording die kan meegegeven worden naar de Raad van State.)

ESR-toets:

Vermeld, in voorkomend geval, de volgende gegevens:

- de ESR impact van het voorstel op de – uitvoeringsrekening van de – begroting, zowel voor het lopende begrotingsjaar als voor de volgende begrotingsjaren;

- het ex ante advies van het INR en/of Eurostat, tenzij er gewerkt wordt met een standaardcontract waarvoor een gunstig INR- of Eurostat-advies bestaat, de duiding van de draagwijdte van het advies met betrekking tot de ESR impact en een puntsgewijze replek op de argumenten van het advies als dat niet wordt gevolgd.

Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de budgetten:

Indien het voorstel een impact kan hebben op het personeelsbestand en de budgetten, specificeer die impact dan hier.

Vermeld de precieze weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten, met vermelding van het aantal vte's en de bijbehorende graden of functies. Kosten voor ICT, huisvesting en uitrusting van het personeel hoeven niet in rekening gebracht te worden.

Vermeld in voorkomend geval het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid.

Weerslag van het voorstel op de lokale en provinciale besturen:

Indien het voorstel een impact kan hebben op de lokale en provinciale besturen, specificeer die impact dan hier.

Vermeld de volgende gegevens:

- personeel: zowel de bijkomende inzet van het personeel dat in dienst is, als de eventuele noodzakelijke werving van extra personeel, alsook een raming van de meerkosten voor de lokale en provinciale besturen;
- werkingsuitgaven: de eventuele weerslag op de lopende uitgaven van de lokale en provinciale besturen;
- investeringen en schulden: het volume van de eventuele investeringen die voor de uitvoering van het voorstel van beslissing nodig zijn;
- ontvangsten: de eventuele bijkomende financiële middelen die aan de lokale en provinciale besturen ter beschikking gesteld worden ter uitvoering van het voorstel van beslissing;
- conclusie: een algemene beoordeling van het voorstel, wat de weerslag ervan op de lokale en provinciale besturen betreft.

BIJLAGE 2. FISCALE UITGAVEN

Een fiscale uitgave of belastinguitgave wordt door de Hoge Raad van Financiën omschreven als een minderontvangst wegens fiscale tegemoetkoming (tax expenditures) voortvloeiend uit een afwijking van het algemeen stelsel van een gegeven belasting ten voordele van zekere belastingplichtigen of van economische, sociale, culturele en andere activiteiten en die kan worden vervangen door een rechtstreekse subsidiëring. Als typische voorbeelden voor fiscale uitgaven kunnen de vrij algemeen gekende verminderingen in het kader van de onroerende voorheffing worden vermeld.

De afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting zal een overzicht verstrekken van de fiscale uitgaven. De uitsplitsing dient gericht te zijn naar de finaliteit van de fiscale uitgaven. De diverse programma's waarop deze zogenaamde fiscale uitgaven betrekking hebben, zullen worden aangeduid.

Met het oog op de volledigheid van het overzicht zal de afdeling BOBFO aanvullend aan de traditionele overzichten m.b.t. de gewestbelastingen, leegstandsheffing woningen, leegstandsheffing bedrijven en planbatenheffing tevens een overzicht opstellen voor alle andere vormen van belastingen, retributies of heffingen die binnen de Vlaamse Gemeenschap of Gewest geheven worden (bijvoorbeeld fiscale uitgaven in de personenbelasting).

Voor een aantal fiscale uitgaven zijn de opstellers aangewezen op gegevens van andere beleidsdomeinen. In het bijzonder gaat het hier over onderstaande agentschappen of departementen:

- OVAM voor vaste afvalstoffen
- VLM voor meststoffen
- VMM voor grondwater en oppervlaktewater
- Grindfonds voor grindheffing
- OMG voor jachtverloven, watervang en visverloven

Zodoende zullen ook de agentschappen die inkomsten genereren in overeenstemming met een reglementair fiscaal kader, de fiscale uitgaven berekenen en mededelen aan de afdeling BOBFO.

Met het oog op de toevoeging aan het ontwerp van decreet houdende middelenbegroting, dienen de gegevens (in elektronische vorm) aangeleverd te worden **uiterlijk per 8 september 2023**.

Bepaling van de aard van fiscale uitgave

Gelet op de definitie van fiscale uitgave die in de vorige rubriek werd weergegeven is het duidelijk dat er gevallen zullen optreden waar er twijfel is of de fiscale verminderings- of vrijstellingsregel wel of niet als fiscale uitgave moet worden gecatalogeerd (bv. de vrijstelling inzake onroerende voorheffing die geldt voor onroerende goederen bestemd voor o.a. onderwijs, openbare eredienst, vestiging van hospitalen, ...).

Bovendien zullen sommige maatregelen niet als fiscale uitgaven moeten worden opgenomen. Als typisch voorbeeld geldt daar de vrijstelling inzake onroerende voorheffing voor de onroerende goederen van een vreemde Staat aangewend voor de huisvesting van o.a. zijn diplomatieke diensten.

Er zijn dus 3 soorten van te catalogeren verminderingen of vrijstellingen:

- de echte fiscale uitgaven;
- de uitgaven die er niet onder vallen;
- de gevallen waar twijfel is of zij als fiscale uitgave moeten worden opgenomen.

Berekening van de fiscale uitgaven

De berekening moet gebeuren volgens de methode van verlies aan ontvangsten. Deze methode duidt aan hoeveel hoger de ontvangsten zouden liggen indien de fiscale verminderingen of vrijstellingen niet zouden bestaan. Daarbij dient enkel het rechtstreeks effect te worden berekend, m.a.w. er wordt van uitgegaan dat het gedrag van de belastingplichtigen niet wijzigt door het bestaan van de fiscale bepaling.

De begrotingskost van de fiscale uitgaven dient te worden geraamd aan de hand van volgende beginselen:

1. De verrichtingen die niet onderworpen zijn aan de normale tarieven dienen vermenigvuldigd te worden met deze tarieven (bv. X aantal vrijgestelde belastingplichtigen \times Y euro tariefverschil⁴ = Z euro budgettaire weerslag);
2. Bij afwezigheid van voldoende gegevens voor de berekening van de fiscale uitgaven mogen indicaties uit andere bronnen worden gehaald. Vermits deze becijferingen niet dezelfde waarde hebben als het bovenstaande moeten deze tussen haakjes worden opgenomen;
3. De in de inventaris opgenomen fiscale uitgaven zijn de geraamde bedragen voor het jaar 2024.

Voorstellingswijze van de fiscale uitgaven

De in aanmerking te nemen verminderingen of vrijstellingen dienen te worden opgenomen in 3 kolommen overeenkomstig de kwalificatie zoals bovenaan opgenomen in rubriek “bepaling van de aard van de fiscale uitgave”.

Alle becijferde gegevens dienen te worden opgenomen in duizend euro. Een aanduiding “p.m.” wordt weergegeven voor een budgettaire weerslag van minder dan 25 duizend euro terwijl de aanduiding “x” betekent dat het bedrag niet kon worden berekend. Deze laatste aanduiding mag slechts bij uitzondering worden gebruikt.

Limietdatum voor het indienen van de gegevens

De becijferde gegevens dienen ten laatste op **8 september 2023** in elektronische vorm te worden verzonden naar de afdeling BOBFO, mevr. Conny Carlu, e-mail conny.carlu@vlaanderen.be.

⁴ Tariefverschil = normaal tarief verminderd met vrijgesteld of verminderd tarief.